Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 21 август 1974 йил, чоршанба • № 195 (15.975). Баҳоси 2 тийин.

ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

САМАРҚАНД, 20 август. (ЎзТАГ). Бугун Самарқанд область партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Актив йиғилиши иштирокчилари КПСС XXIV съезди қарорлари асосида область галлачилигини ривожлантириш тадбирлари тўғрисида обкомнинг биринчи секретари В. Н. Қодиров докладини муҳокама қилдилар.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар Самарқанд областининг қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб нишонлаш учун тайёрлана бориб, дон, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун янги-янги резервларни қидириб топишга, халқнинг асосий бойлиги — ердан эъзозлаб фойдаланишга интилаётганликларини таъкидлаб ўтдилар.

Самарқанд областида ишлаб чиқилган тадбирларга кўра 1975 йилда ғалла экиладиган майдонлар 255 минг гектарга ва ялпи дон етиштириш 300 минг тоннага етказилади.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Ш. Р. Рашидов Самарқанд областига Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғини тантанали вазиятда топширди. Область саноати, қурилиши ва транспорти 1974 йилнинг иккинчи кварталида беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини бажаришда ва Ўзбекистон ССР ҳамда Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақада эришган муваффақиятлари учун шу байроқни соврин қилиб олган эди.

Қизил байроқлар 1974 йилнинг биринчи ярмида чорвадорлар республика социалистик мусобақаси ғолиблари — Самарқанд ва Жомбой районлари меҳнаткашларига ҳам топширилди.

МАКТАБ ИШИГА УМУМХАЛҚ ЭЪТИБОРИ

Халқ маорифини янада ривожлантириш, ўсиб келаётган ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш ҳақида ғамхўрлик қилиш давлатимизнинг ҳамиша диққат марказидадир. Янги ўқув йили қутлуғ сана арафасида — республикамиз меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб нишонлаш учун қизғин ҳозирлик кўраётган бир пайтда бошланади. Маориф ходимлари ҳам партия XXIV съездининг халқ маорифи соҳасидаги қарорларини, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг мактаб-маориф тўғрисидаги кўрсатмаларини муваффақиятли амалга ошира бориб, олтин тўйга катта тараддуд кўрмоқдалар.

Айниқса, янги ўқув йили арафасида Ўзбекистон ССРнинг халқ маорифи тўғрисида Қонунининг қабул қилиниши қувонарли ҳолдир. Буни республикамиз меҳнаткашлари қизғин маъқулламоқдалар. Қонунда Коммунистик партия ва Совет давлатининг меҳнаткашлар билим даражасини янада ошириш ва халқ хўжалигининг, фан ва маданиятнинг барча тармоқлари учун малакали кадрлар етиштириш тўғрисидаги буюк ғамхўрлиги ўз ифодасини топган.

Сентябрь қўнғироғининг чалинишига жуда оз кун қоляпти. Ҳозирги ғаниматли дамларда халқ маорифи органлари партия ва совет ташкилотлари ёрдамида янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш билан боғлиқ бўлган кўпгина масалаларни қайта кўриб чиқишлари ва ҳал этишларига тўғри келади. Тўғри, республикамиз мактаблари жорий ва капитал ремонтдан чиқариляпти, янги ўқув даргоҳлари ва қўшимча синф хоналари қуриляпти. Жойларда халқ маорифини янада ривожлантиришга қаратилган конкрет тадбирлар ишлаб чиқилмоқда, кенг жамоатчилик маорифчиларимиз ташаббусини қўллаб-қувватламоқда.

Мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашда ота-оналар комитетлари, юқори синф ўқувчилари, оталиқ ташкилотлар яқиндан ёрдам беряпти. Поп районидаги «Москва» колхози мактабга оталиқ бурчини ҳалол ўтамоқда. Колхоз территориясидаги бешта мактаб мавсумга шай қилиб қўйилди. Бундан ташқари Тўрақўрғон, Косонсой, Китоб, Киров, Олот, Гурлан, Деҳқонобод районларидаги аксарият хўжаликлар, Қўқон ёғ-мой заводи ўз маблағи ҳисобига кўп ўринли янги мактаб биноси қуриб берди, турли фан кабинетларини зарур жиҳозлар билан таъминлади. Ишга келаётган ёш ўқитувчиларга қулай шарт-шароитлар яратиб бермоқда.

Иш оқилона ташкил этилган, тадбиркор ва ташаббускор кадрлар раҳбарлик қилаётган мактабларда янги ўқув йилига ҳозирлик уюшқоқлик билан олиб боріляпти. Бу ишда маҳаллий партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари намуна кўрсатмоқдалар. Жон куйдириб ҳаракат қилинса, қунт ва сабот билан ишга киришилса, республикамиздаги барча мактабларни янги ўқув йилига муддатидан илгариёқ тахт қилиб қўйиш мумкин. Бунинг учун барча имкониятлар мавжуд.

Лекин баъзи жойларда янги мактаб бинолари қуриш, ўқув даргоҳларини капитал ва жорий ремонтдан чиқариш, қўшимча синф хоналари ва фан кабинетлари барпо этиш сабабсиз кечиктириляпти. Республикада мактаблар капитал қурилиш ярим йиллик плани қониқарсиз бажарилди. Кўзда тутилган 8.428 ўринли мактаб қурилиши ўрнига фақат 7.062 ўринли ўқув даргоҳи фойдаланишга топширилди. Мактаб капитал қурилишига ажратилган маблағ 78 процент ўзлаштирилди, холос. Фақат Хоразм, Бухоро ва Самарқанд областларидагина мактаблар капитал қурилиши учун ажратилган маблағдан тўла фойдаланилди. 1974—1975 ўқув йилида Алимкент ва Олмалиқда, Норин ва Қизилтепада, Пахтаободда янги мактаб бинолари ўз эшикларини ёш авлод учун очиб боришлари керак.

Баъзи жойларда мактабларни янги ўқув йилига ҳозирлашда, жумладан капитал ва жорий ремонт ишларининг боришини кўрсатишда кўзбўямачиликка йўл қўйилмоқда. Айрим район халқ маорифи бўлимлари ўйламай-нетмай мактабларни янги ўқув йилига тахт қилиб қўйдик, деган сохта рапортларга имзо чекиб юбормоқдалар. Аслида эса, бу районларда ўқув даргоҳларини сифатли ремонтдан чиқариш, ўқувчиларни дарсликлар билан таъминлаш, мутахассисларни жой-жойига қўйиш ва ёш ўқитувчиларни ишга жойлаштиришда жиддий камчиликлар бор.

Маълумки, барча район ижроия комитетлари мактаблар қурилиши ва ремонти ишларига кўмаклашишни ўз оталиқларига олганлар. Бу, албатта, ҳар бир колхоз ва совхоз раҳбарлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига ҳам тегишлидир. Аммо, ғаниматли дақиқалар ўтиб боришига қарамай баъзи оталиқ ташкилотлар ўз ваъдаларини унутиб қўймоқдалар.

Қамаши район Кўкбулоқ қишлоғидаги Абай номли ўрта мактаб биноси қурилиши 1965 йилдан буён судралиб келади. Мактаб биноси қурилишини ўз зиммасига олган 19-қишлоқ қурилиши тресті бундан бир неча йил муқаддам қурилишни чала ташлаб кетгани ҳолда ҳалигача иш бошламасдан турибди. Лойиҳада кўрсатилган 415 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилиши лозим. Шундан атиги 115 минг сўми ўзлаштирилган, холос. Шунингдек, 19-қишлоқ қурилиши трестининг ташкилотлари мутасадди бўлган Чироқчи район марказидаги 780 ўринли мактаб ва «Кўкдала» совхозидаги Беруний номли мактаб бинолари қурилиши ҳам судраляпти. 13-қурилиш тресті раҳбарлари ҳам мактаблар қурилишига масъулиятсизлик билан қарамоқдалар. Бундай ҳолларга қатъий чек қўйилиши керак.

Янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш мактабларни фақат ремонтдан чиқариш ёки янги бино қуриш, қўшимча синфлар очиш, деган сўз эмас. Таълим-тарбиянинг муваффақияти мактабларни зарур ўқув қуроллари ва дарсликлар билан таъминлаш, малакали ва ёш ўқитувчи кадрлар билан мустаҳкамлаш, педагоглар учун уй-жой бинолари қуриш, мактабларни ҳамда ўқитувчиларни ёқилғи билан таъминлашга ҳам боғлиқ.

Ўртоқ Л. И. Брежнев маориф ходимларини Коммунистик партиянинг ва давлатимизнинг содиқ таянчи, совет халқининг ифтихори, деб атаган эди. Ўқитувчига мамлакатимизнинг келажаги — ёш авлод тарбияси ишониб топширилган. Шундай экан, ўқитувчиларга, айниқса ёш педагогларга ҳар томонлама кўмаклашиш, анъанавий август кенгашларида уларнинг малака ва тажрибаларини оширишга алоҳида аҳамият бермоқ зарур. Партия ташкилотларининг бурчи — ўқитувчиларнинг ғоявий етуклиги ва профессионал маҳоратини ошириб боришда мактаб педагогик коллективларига яқиндан ёрдам кўрсатишдан иборат.

Ўрта умумий таълимнинг жорий этилиши, Ўзбекистон ССРнинг халқ маорифи тўғрисида Қонунининг қабул қилиниши ўқитувчилар ва халқ маорифи органлари олдига бир қанча муҳим масалаларни муваффақиятли ҳал этиш вазифасини қўймоқда. Биринчи галда ўрта таълимнинг янада ривожланиши учун пухта замин ярата бориш, 1-синфларга болалар қабул қилиш планини тўла бажариш, ўқувчилар контингентини сақлаб қолиш учун зарур чораларни кўриш лозим.

РЕКОРД ҲОСИЛ

Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхозининг Эргаш Бўрибоев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасида 25 гектар ернинг ҳар гектаридан 105 центнердан маккажўхори дони олинди. Бу Сурхондарё областида энг юқори кўрсаткичдир. Бу бригада мажбуриятида кўзда тутилганидан 15 центнер кўп. Бригаданинг учала аъзоси ҳам механизатор. Комбайнчилардан Жума Пирматов билан Жума Жўраев маккажўхори ҳосилини йиғиб олишга атиги уч иш куни сарфладилар.

Экиндан бўшаган далаларга силос учун маккажўхори экиш бошланди. Ёш деҳқонлар ҳар гектар ердан камида 600 центнердан кўкпоя олишга сўз бердилар.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йил

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ЮБИЛЕЙГА!

Қашқадарё область, Шаҳрисабз районидаги Меҳнат Қизил байроқ орденли Ленин номли колхоз далаларида маккажўхори ҳосилини йиғиштириб олиш қизғин давом этмоқда. Маккажўхорикорлар 135 гектар майдондан 1200 тонна дон олишга аҳд қилишган. Шунингдек, улар гектаридан 500 центнердан силосбоп кўкпоя ҳам олишяпти. Суратларда: (чапдан) бригада бошлиғи Ш. Тоҳиров ва маккажўхорикор Р. Хидиров. Ўртада бўлиқ ҳосил нишонаси — сердон сўталар, ўнгда эса маккажўхори ўрими акс этган.

Ж. Тўраев фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ТЕРИМ ТАРАДДУДИ

Совхозимиз бундан саккиз йил илгари доҳий В. И. Ленинниң муборак нигоҳи тушган Учқўрғон чўллари ўрнида ташкил топган эди. Шундан бери хўжаликда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирилмоқда. Совхоз экономикаси ҳар томонлама юксалди. Сўнгги уч йил ичида кўрилган соф фойда 850 минг сўмдан 1 миллион 306 минг сўмга етди. Рентабелли даражаси эса 46 процентга ошди. Қўлга киритилаётган бу ютуқлар пахтачиликни комплекс механизациялашга йил сайин кўпроқ аҳамият берилаётганлиги самарасидир.

Совхозимиз коллективи беш йилликнинг белгиловчи йилида ўз зиммасига юксак социалистик мажбурятлар олди. Ўтган йилга нисбатан 4 минг тоннадан зиёд пахта етиштириш кўзда тутилган. Яъни, 3712 гектар майдондан планда белгиланган 9920 тонна ўрнига 12 минг тонна пахта тайёрлаш, ялпи ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан териш мўлжалланмоқда.

Олинган социалистик мажбуриятни қоплайдиган даражада пухта асос яратилди. Ғўзалар юксак агротехника талаблари асосида парвариш қилинди. Талабига қараб суғорилди, озиқлантирилди ва ғўза қатор оралари юмшатилди. Натижада ҳамма майдонда мўл ҳосил етиштирилди.

Совхозимизда 50 центнерчилик ҳаракатига қўшилган бригадалар анчагина бор. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳошимжон Эшонов, Маматазим Охунов, Ҳайитмирза Тўхтасинов, Абдуҳаким Холматов, Мамадали Иномовлар раҳбарлик қилаётган бригадалар шулар жумласидандир. Мазкур бригадаларда шу кунларда 14-16 тадан бўлиқ кўсак пишиб етилаётир, гуллар эса шонага айланаётир. Тўғрисини айтганда, хўжаликдаги ҳамма бригадаларда бўлиқ ҳосил мавжуд. Бу эса улкан хирмон кўтаришимизга тўла асос бўлади, албатта.

Август — ғўза парваришида ҳосилга ҳосил қўшадиган ой. Шуни ҳисобга олиб, бутун эътиборимизни ғўза парваришини ой охиригача давом эттириш билан бирга, пахта йиғим-теримига ҳам пухта тайёргарлик кўряпмиз.

Ҳадемай серқуёш республикамизнинг 5 миллион тонналик улкан пахта хирмони учун энг масъулиятли даври — пахта йиғим-терими бошланади. Шундай экан, йиғим-теримда ҳал қилувчи восита бўлган машина теримини пухта тайёргарлик билан ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш керак бўлади.

Яқинда ўтказилган кенгайтирилган йиғилишда йиғим-терим даврида амалга оширилиши лозим бўлган тадбирлар ишлаб чиқилди. Механизаторларимиз ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар олишди. Алимбой Қўзиев, Азимжон Қосимов сингари «зангори кема» капитанлари мавсумда машина билан 300-350 тоннадан пахта теришга сўз бердилар. Илғор механик-ҳайдовчиларимиздан Исмоилжон Оролов, Абдулазиз Нишонов, Султонхўжа Омадуллаев, Эргаш Аълоев сингарилар эса машинанинг иш унумини мавсумда 250-300 тоннадан оширишга қарор қилишди.

Совхозимиздаги мавжуд техника мавсумга муддатидан илгари шайлаб қўйилди. 80 та пахта териш машинаси, 25 та кўсак териш ва 44 та кўрак чувиш механизми сифатли ремонт қилиб қўйилди. Терим бошлангач техникани ҳар бир бўлимга иккитадан қилиб 12 группага ажратамиз. Ҳар бир группада 6-8 тадан машина бўлади. Бир группага бир механик, биттадан кўчма устахона, ёнилғи етказиб берувчи прицепли трактор, мойловчи махсус машина биркитиб қўйилади. Терим машина-тележка-тайёрлов пункти тарзида конвейер усулида ташкил қилинади.

Совхоз дирекцияси ва партия комитети механик-ҳайдовчи кадрлар масаласига алоҳида эътибор бермоқда. Ҳар бир терим машинасига икки кишидан механик-ҳайдовчи ва унга ёрдамчи бирикитиб қўйилади. Бунинг учун совхозда 14-ҳунар-техника мактаби қошида янгидан 30 ёш механик ҳайдовчи тайёрланди. 35 шофер махсус курсларда малака оширди.

Механизатор, группа, бригада, кўпмингкилограммчи умуман, пахта йиғим-терими билан боғлиқ бўлган ишда қатнашаётганлар учун мукофотлар белгиланди. Мусобақа ғолиблари ҳар ўн кунда тақдирланиб борилади.

Ғўзалар кун сайин ривожланиб ҳосил тугяпти. Шуни ҳисобга олиб, биз қайтиш майдончаларини 27 августдан бошлаб десикация қилишга киришамиз, 29 августдан эса дефолиацияни бошлаймиз. Ғўза барглари тўкиб бўлингач, машина теримини оммавий равишда бошлаб юборамиз.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик олтин тўйини ўз зиммамизга олган социалистик мажбуриятларни ошириб бажариш билан кутиб оламиз.

Е. КАРИМОВ,
Наманган область Учқўрғон районидаги «Учқўрғон» совхозининг директори.

ШОЛИКОРЛАР АҲДИ

Гурлан азалдан уста шоликорлар макони. Эшимжирон, Вазир, Оққум деҳқонлари Амударё бўйларига туташ далаларида аъло навли қирмизи дурдона етиштириб, воҳада довруқ қозонганлар.

Гурлан райони пахтачиликда ҳам, шоли етиштиришда ҳам областда салмоқли ўрин тутади. Район шоликорлари областнинг юбилей йилидаги 42 минг тонналик хирмонига 17 минг 400 тонна дурдонаси билан ҳисса қўшадилар. Ҳар гектар ердан олинадиган шоли ҳосили 50 центнерга етказилади.

Районда шоли етиштириш учта хўжаликда ихтисослашган. «Коммунизм» колхози ва «Гулистон» совхози ҳам пахта, ҳам шоли етиштиради. КПСС XXIV съезди қарорлари асосида қўриқда ташкил этилган «Янгиобод» совхози эндиликда йирик шоликорлик хўжалигига айланди.

«Коммунизм» колхози областда рекорд ҳосил кўтариб довруғ қозонди. Ўтган йили мавжуд 1000 гектар майдондан 6 минг тонна шоли ҳосили йиғиб олиниб, 60 центнерли марра эгалланди. Юбилей йилида ялпи ҳосилни 6500 тоннага, ҳосилдорликни 65 центнерга етказиш мажбурияти олинди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Пак Николай, Ешимбет Собиров бошлиқ бригадалар областда 60—70 центнерчилик мусобақасини бошлаб беришди.

Яқинда ташаббускорлар далаларида бўлдик. Олтин бошоқлар кўзни қувонтиради, улар тўқ, сердон.

Донгдор шоликор Ўрозбой Дўстматов шамол қаддини букиб кетган шолипояларни тиклаётган эди.

— Нимасини айтасиз, обҳаёт қаҳат дамларда сув ҳовучлаб экин суғордик. Озиқ ва парваришнинг зўри билан ўсимликнинг ривожланишини тезлатдик.

Уста деҳқоннинг гаплари ҳақ. Шоликорлар юз берган қийинчиликларни матонат билан енгиб, мўл ҳосил етиштирдилар. «Янгиобод» совхози ишчилари ҳосилнинг чўғини чамалаб, дастлабки 8500 тонна ўрнига янги мажбурият — 9200 тонна шоли етиштиришга аҳд қилишди. «Гулистон» совхозининг марраси 2500 тонна. Илғор бўлимлар, бригадалар 60-70 центнерчилик ҳаракатига қўшилиб, юбилей йили хирмонига янада кўпроқ ҳисса қўшиш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ДОН — ДАВЛАТГА

Дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 20 августга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган дон (тонна ҳисобида); учинчи стун — топшириққа нисбатан процент ҳисобида

Қашқадарё	51405	64,3
Бухоро	9949	52,3
Самарқанд	31229	52,0
Андижон	13285	42,8
Сурхондарё	14961	37,4
Фарғона	8774	35,1
Жиззах	30874	32,5
Тошкент	21123	29,7
Наманган	5983	17,1
Сирдарё	2416	5,7
ҚҚАССР	—	—
Хоразм	—	—
Республика бўйича:	189999	30,4

КЕЧАГИ ЖАНГЧИЛАР — МАККАЖЎХОРИЗОРДА

Андижон районидаги «Ямбол» колхозининг ем-хашак тайёрловчи бригадаси дастлабки минг тонна силос бостирди. Бригада яқинда Совет Армияси хизматидан қайтиб келган жангчилардан тузилган. Шижоаткор ёшлар 42 гектар майдонда маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирдилар ва ҳозир уни йиғиштириб олмоқдалар. Камолиддин Йўлдошев комбайн бошқармоқда, Мамазулин Зокиров, Қамбарали Аминов, Машрабжон Турғуновлар трактор прицепларида қирқилган кўкпояни ташимоқдалар. Механизаторлар яна бир минг тонна силос тайёрлашга сўз бердилар.

Расмий ахборот

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ФАРҒОНА, 20 август. (ЎзТАГ). Фарғона областига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи топширилди. Область 1974 йилнинг биринчи ярмида чорвадорлар ўртасидаги социалистик мусобақада юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун шу мукофот билан тақдирланди. Юксак мукофотни область вакилларига республика Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев тантанали вазиятда топширди.

Н. Ж. Худойбердиев Фарғона областига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини ҳам тақдим этди. 1974 йил июль ойида давлатга сабзавот, ковун-тарвуз ва картошка сотишда юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун Фарғона области кўчма Қизил байроқ билан мукофотланган эди.

КОНФЕРЕНЦИЯ КУН ТАРТИБИДА ШОЛИКОРЛИК МАСАЛАСИ

20 августда Тошкентда СССР ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрликлари томонидан чақирилган ва шоликорлик масалаларига бағишланган илмий-ишлаб чиқариш конференцияси очилди. Конференцияда мамлакатнинг шоликорлик зоналаридаги олимлар, мутахассислар, илғор шоликорлар қатнашмоқдалар.

Конференция иштирокчилари Ўрта Осиё республикаларида илмий ва амалий негизда шоли етиштиришни янада кўпайтириш вазифаларини муҳокама қиладилар, селекция ва уруғчилик тадқиқотлари соҳасидаги натижаларни, илғор агротехника ва комплекс механизация асосида мўл ҳосил етиштиришда эришилган тажрибаларни ўртоқлашадилар.

Конференция уч кун давом этади. Унинг иштирокчилари ихтисослаштирилган хўжаликлар — «Сырдарьинский» совхозига ва Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхозга борадилар, Ўзбекистон шоликорлик илмий тадқиқот институтида бўладилар.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари Й. Р. Қурбонов қатнашмоқда.

ЙИҒИМ-ТЕРИМГА ТУЛА ҲОЗИРЛИК

АНДИЖОН, 20 август. (ЎзТАГ). Область қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш иштирокчилари колхозлар, совхозлар ва тайёрлов пунктларини 1974 йилги пахта ҳосилини териб олиш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорини муҳокама қилдилар.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг инспектори М. И. Ишков иштирок этди.

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

ҚАРШИ, 20 август. (ЎзТАГ). Бугун шу ерда меҳнаткашлар депутатлари Қашқадарё область Советининг сессияси бўлди. Сессияда республиканинг ва унинг Компартиясининг 50 йиллиги шарафига қашқадарёликлар олган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги муҳокама қилинди. Бу тўғрида область ижроия комитетининг раиси Х. Қуйбоқаровнинг доклади тингланди.

Депутатлар область Советининг уй-жой-коммунал хўжалик ва ободончилик доимий комиссиясининг иши тўғрисидаги ҳисоботини ҳам муҳокама қилдилар.

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг «Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш тўғрисида» номли мақолалар ва нутқлар тўпламини ўзбек тилида нашр этди. Бу тўпламга ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1964-1974 йилларда ёзилган мақолалари ва сўзлаган нутқлари киритилган.

(ЎзТАГ).

Халқ контроли саҳифаси

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

- АВТОМАШИНАЛАРДА УЗОҚ МАСОФАГА ЮК ТАШИШ ТАЛАБ ДАРАЖАСИДА ЭМАС.
- ЧЎЛҚУВАРЛАРГА ШАРОИТ ЯРАТИШ ЗАРУР.
- ЛОЙИҲАЛАР ЭКСПЕРТИЗА ТОМОНИДАН ҚАЙТАРИЛМОҚДА.
- ЭНГ ЯХШИ ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ТРАНСПОРТ ХИЗМАТИДАГИ МУАММОЛАР

Республика харитасига бир назар ташланг: шаҳарлар, районлар, посёлка ва қишлоқларни ўзаро боғлайдиган кенг ва равон йўллар бир-бирига уланиб кетган. Бу транспорт хизматига эътибор кучайтирилаётганидан дарак беради. Дарҳақиқат, ҳозир яқин масофадаги шаҳарларга халқ хўжалиги юкларини темир йўл орқали эмас, балки автомобиль транспортида ташиш анча ўнғай бўлиб қолди. Республикамизда кейинги йилларда бу соҳада анча силжиш рўй берди.

Ўзбекистон ССР Автотранспорт министрлигига қарашли ихтисослашган «Узмежавтотранс» бошқармасининг транспорт-экспедиция агентликлари олтитага, юк автостанциялари ўн биттага етди. 228 та юк автомашинаси бўлган махсус автобаза қурилди, асосий автомобиль йўлларида 37 стационар ва 8 та кўчма контроль диспетчерлик пунктлари ишлаб турибди. Ўтган йили шаҳарлараро марказлаштирилган маршрутларда автотранспорт ёрдамида 1970 йилдагига қараганда 2,3 марта кўп юк ташилди. 1971—1973 йилларда эса шаҳарлараро юк ташиш Автротранспорт министрлиги бўйича 3,3 миллион тоннани ташкил этди.

Аммо, ютуқлар билан бирга, камчиликлар ҳам рўй бермоқда. Республика Автотранспорт министрлиги ва унга қарашли «Узмежавтотранс» бошқармаси, шунингдек, бир қатор министрликлар ва идоралар узоқ масофага юк ташиш, автомобиллардан фойдаланишни яхшилаш соҳасидаги фаолиятини халқ хўжалиги эҳтиёжлари даражасига кўтарган, деб бўлмайди.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси маълумотига қараганда республика бўйича автотранспорт билан юк ташиш коэффициенти 1960 йилда 0,528 ни ташкил этган бўлса, 1970 йилда 0,470 га, 1973 йилда эса 0,478 га тушиб қолди. Ўтган йили республика автомобиль йўлларида турли министрлик ва идораларга қарашли 200 мингдан кўпроқ автомашиналар 1,5 миллиард километр йўлда юксиз қатнадилар.

Ўзбекистон ССР Автотранспорт министрлиги ва унга қарашли «Узмежавтотранс» бошқармаси шаҳарлараро юк ташишнинг илғор усулларини жорий қилмаётгани, ишлаб чиқариш техника базаларини жуда суст барпо этаётгани, оқибатда партия ва ҳукумат топшириқларини қониқарсиз адо этаётгани сабабли шундай бўлмоқда. Министрлик бўйича 1971—1975 йиллар учун мўлжалланган шаҳарлараро юк ташишни ривожлантириш плани тузилмаган. Областлардаги автомобиль трестлари ҳам ўз навбатида 1974 йилгача шу соҳа бўйича ўз режаларини тузиб чиққанлари йўқ. Ҳолбуки, ана шу трестлар бўйича уч йил мобайнида 440 минг тоннадан ортиқ халқ хўжалиги юклари шаҳарлараро маршрутлар бўйича ташиб берилди. Бу министрлик бўйича ташилган жами юкларнинг 22 процентини ташкил этади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1975 йилгача республика Автотранспорт министрлиги зиммасига шаҳарлараро юк ташиш ҳажмини 2 миллион тоннага етказиш вазифасини топширди. Министрлик эса, шу топшириққа зид равишда бу маррани 1976 йилда эгаллашни режалаштирди. Министрлик 1963 йилда ташкил этилган ихтисослаштирилган шаҳарлараро юк ташиш бошқармаси — «Узмежавтотранс»ни янада ривожлантириш чораларини кўрмаяпти. Натижада бошқарма бўйича 1970 йилда ташилган юк министрлик бўйича ташилган жами юкнинг 0,23 процентини ташкил этган бўлса, 1973 йилга келиб, бу кўрсаткич фақат 0,36 процентга етди, холос. Бу йил «Узмежавтотранс» бошқармасида шаҳарлараро юк ташиш ҳажмини 1970 йилдагига қараганда икки ярим марта кўпайтириш, область автомобиль трестлари бўйича эса 7,3 марта кўпайтириш мўлжалланмоқда. Ҳақиқий аҳвол эса бу вазифанинг бажарилишида кўп қийинчиликлар борлигини, уларни зудлик билан бартараф этиш лозимлигини кўрсатиб турибди.

«Узмежавтотранс» бошқармаси гарчи шаҳарлараро юк ташиш учун ихтисослаштирилган бўлса ҳам 1974 йилгача ўзининг шахсий автотранспортига эга эмас эди. Мавжуд 11 та юк станциялари эски ва мосланмаган биноларга жойлашган. Уларда юкларни вақтинча сақлаш ва маршрутлар бўйича қисмларга ажратиш, омборлар, механизмлар, контейнерлар, прицеплар, технологик транспортлар, автомобиль тарозилари ва бошқа зарур ускуналар сақланадиган майдончалар йўқ. Бир қатор станцияларда шоферлар дам оладиган хоналар ажратилмаган. Марказий диспетчерлик пунктлари билан алоқалар ўрнатилмаган.

«Узмежавтотранс» бошқармаси бўйича юк станциялари ва меҳмонхоналарга эга бўлган учта ихтисослаштирилган автохўжаликлар қурилиши лозим эди. Аммо Андижон ва Самарқанд шаҳарларида бу қурилиш судралиб келмоқда. Тошкентда қуриладиган ихтисослаштирилган автохўжалик бўйича эса лойиҳа-смета ҳужжатларининг 30 процентигина тайёр бўлган. 1974 йилнинг январь ойида «Узмежавтотранс» бошқармаси ихтиёрига берилган Тошкент шаҳридаги 56-автобазада эса юк станцияси ва меҳмонхона қурилмаган. Автобазага қарашли 288 та автомобиллардан фақат 120 тасидангина шаҳарлараро юк ташишда фойдаланилмоқда.

Республика Автотранспорт министрлиги тузган планга мувофиқ 1970—1973 йилларда уч жойда юк автостанциялари қурилиши лозим эди. Аммо қурилиш жуда суст олиб борилди. Шу иш учун ажратилган 1,4 миллион сўм маблағнинг фақат 210 минг сўмигина ўзлаштирилди. Ўн жойда олиб борилаётган турли қурилишларнинг олтитасига ўз вақтида лойиҳа ҳужжатлари топширилгани йўқ. Сирдарё, Гулистон, Янгиер, Жиззах ва Самарқанддаги контроль пунктлари қурилишининг лойиҳа ҳужжатлари ишлаб чиқилмади. Шунингдек, Тошкент, Бухоро, Наманган шаҳарларида транспорт—экспедиция агентлиги, Андижон ва Бухорода контроль пунктлари ҳам ташкил этилмаган.

Юк ташиш станцияларининг автохўжаликлар ва юк жўнатувчилар билан тузган жуда кўп шартномалари автотранспорт ишлари режимини таъминламаётир. Автомобиллар етказиб бериш ва юкларни ўз вақтида ташиш графиги кўп ҳолларда тузилмай қолмоқда. Автомобиль хўжаликлари автомашиналарни «Узмежавтотранс» корхоналари эҳтиёжидан анча кам ва кеч ажратмоқдалар. Ўтган йили ўн мингта автомашина маршрутларга чиқарилмагани сабабли 90 минг тонна юк кам ташилди. Шунга қарамай Ўзбекистон ССР Автотранспорт министрлиги айбдорларга нисбатан ҳеч қандай чора кўргани йўқ.

«Узмежавтотранс» корхоналари, шунингдек юк берувчи ва қабул қилиб олувчи ташкилотлар икки ва уч сменада иш олиб боришни таъминламаётирлар. Оғир юк ташувчи автомобиллар учун ҳужжатлар юк станцияларида ва агентликларда расмийлаштирилаётгани сабабли шоферлар юкни қабул қилиб олгач, кўп вақт ушланиб қолаётирлар. Юк станцияларида ҳар ҳафтада 50-55 та оғир юк автомашиналари 2-3 суткалаб туриб қолмоқда. Ўтказилган текшириш пайтида Хоразм, Сирдарё ва Қашқадарё областларидаги 19, 30 ва 35 автобазаларда ташилган юк ҳажмини ошириб кўрсатиш фактлари юз бераётгани маълум бўлди.

«Узмежавтотранс» шаҳарлараро юк ташиш ишини чуқур ўрганаётгани йўқ. Бу соҳа бўйича картограмма тузиб чиқилмаган. Министрликнинг график бўйича доимий шаҳарлараро юк ташишни жорий қилиш тўғрисидаги буйруғи ҳам тўлалигича бажарилмаётир. Ўтган йили график бўйича 707 рейсни амалга ошириш белгиланган. Аслида эса, шундан фақат 506 тасигина бажарилди, холос.

Республикамизда ярим прицеп ва контейнерларда юк ташиш усули тўла амалга оширилмаяпти. Автомашиналар кўп ҳолларда юк етказиб берган жойдан бўш қайтмоқда. Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети текшириш ўтказган куни Тошкент шаҳри атрофидаги автомобиль йўлларида шаҳарлараро рейсларда қатнайдиган 550 дан ортиқ автомобилнинг юксиз қайтиб келаётгани аниқланди.

Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети республика Автотранспорт министрлиги ва унга қарашли «Узмежавтотранс» бошқармасининг шаҳарлараро юк ташиш юзасидан фаолиятини текширди ва муҳокама қилди. Министрликка бу соҳада рўй бераётган камчиликларни тугатиш вазифасини топширди.

Халқ назоратчилари тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи, тўртинчи йили план ва мажбуриятларини муддатидан олдин бажариш учун курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар. Хом ашё ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш, тежамкорлик ва иқтисод қилиш режимининг аҳволи, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш учун ўтказилаётган текшириш ва рейдларда улар актив иштирок қилмоқдалар. Суратларда: (чапдан ўнгга) Тошкент тепловоз депосининг машинисти. халқ контроли группасининг аъзоси М. Нажмиддинов, «Ташхимсельмаш» заводининг буёқчиси, халқ назоратчиси Н. Бобоев, Урта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз халқ контроли группасининг раиси И. Кенжаев. Улар ўзлари меҳнат қилаётган коллективнинг ҳурмат-эътиборини қозонишган.

И. Ғлауберзон фотолари.

НАЗОРАТЧИЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЎТКИР КЎЗЛАР

Корхонамиз область пахта заводлари орасида иш кўлами, маҳсулот ҳажми бўйича етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Шуни мамнуният билан эътироф этиш керакки, ишчиларимиз, инженер-техник ходимларимиз юбилей йили юмушларини виждонан адо этиб, маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш топшириқларини мунтазам ошириб бажармоқдалар. Иш соатларидан унумли фойдаланиш, машина ва ускуналар унумдорлигини ошириш, янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга кенгроқ жорий этиш коллективимиз ҳар бир аъзосининг шиори. Корхонада қўлга киритилган ютуқлар ҳақида гап борар экан, завод халқ контроли группаси бу ишга қўшаётган катта ҳиссани ҳам алоҳида таъкидлаш лозим. Талабчан, ростгўй, камчиликларга муросасиз ва принципиал кишилар аъзо бўлган группа ҳар бир дақиқада ўзининг корхона иши учун масъул ва кўмакчи эканини исботламоқда.

Пахтани ташиш ва жойлаштириш ишини механизациялаштиришда халқ контроли группаси алоҳида ташаббус кўрсатди. Натижада меҳнат унумдорлиги 7 процент ошди. Пахтани қуритиш ишлари тезлаштирилгач, 627 тонна кўп тола ишлаб чиқарилди. Бунда ҳам халқ назоратчиларининг хизмати катта бўлди. Халқ контроли группаси аъзоларининг ташаббуси билан утилизаторлар жорий этилгани сабабли 323 тонна хомашё тежаб қолинди.

41 кишини ўз теварагига уюштирган тўрт постдан иборат группа аъзолари ишлаб чиқариш планларини ошириб бажариш, тежамкорлик ва иқтисод қилиш режимини амалга оширишда завод маъмурияти ва бошланғич партия ташкилотига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Шу йилнинг етти ойи мобайнида халқ назоратчилари корхона бўйича 16 марта рейд ва текширишлар ўтказдилар. Иш вақтидан унумли фойдаланиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, янги резервларни топиб ишга солиш рейд ва текширишларнинг асосий мавзуи бўлди.

Бир сўз билан айтганда группамиз аъзолари коллективнинг ўткир кўзи бўлиб қолди. Назоратчиларимиз ўзларига берилган бу номни сидқидилдан оқламоқдалар.

Х. МАДРАҲИМОВ,
Фарғона пахта тозалаш заводи халқ контроли группасининг аъзоси.

ТАШАББУСКОРЛАР

Бошқармамизнинг саноат корхоналари, қурилиш ва бошқа ташкилотларида 70 га яқин халқ контроли группалари ишлаб турибди. Улар орасида айниқса бошқармага қарашли бирлашган темир йўл транспорти хўжалигининг А. Дубовенко раислик қилаётган халқ контроли группасининг иши ибратли бўлмоқда. Алексей Дубовенко 1965 йилдан бери «Каршистрой» бошқармасининг темир йўл транспорти хўжалигида шоферлик қилади. У меҳнатсеварлиги, оқилона иш юритиши, топширилган иш учун ҳар доим жон куйдириши билан ҳамманинг иззат-ҳурматига сазовор бўлди.

Бундан бир неча йил аввал А. Дубовенкони халқ контроли группасига раис қилиб сайлашган эди. У шундан бери бошқа назоратчилар билан бирга давлат мулкининг беҳуда сарф-харажат бўлишига, меҳнат интизомининг бузилишига, техника ва ускуналарнинг бекор туриб қолишига қарши мунтазам кураш олиб бормоқда.

Қурилиш материаллари, техника, механизмлар ва ускуналарни «Каршистрой» бошқармасиға қарашли қурилиш-монтаж ташкилотларига етказиб бериш бирлашган темир йўл транспорти хўжалиги зиммасига юклатилган. Ускуналарни вақтида тушириб олиш ва қурилишларга етказиб бериш, вагонларнинг бекор туриб қолишига сира ҳам йўл қўймаслик лозим. Яқинда «Каршистрой» бошқармасининг 23-кўчма механизациялашган колоннаси, 15-механизациялашган ишлар бошқармаси, 5- ва 6-автотранспорт корхоналари адресига юборилган ускуналар «Нишон» базасига келтирилган эди. Аммо, ана шу ташкилотлар раҳбарларининг айби билан вагонлар бир кун бўшатилмай туриб қолди. Бундан хабар топган Алексей Дубовенко ташкилот бошлиқлари билан гаплашди. Бу масала халқ контроли группасида муҳокама қилиниб, вагонларнинг бекор туриб қолишига йўл қўйган айбдорлар жазоландилар. Натижада қисқа муддатда вагонлар бўшатилиб, жўнатиб юборилди.

«Каршистрой» бошқармаси халқ контроли бош группаси яқинда барча халқ контроли группалари ва постларига А. Дубовенко раислик қилаётган группанинг тажрибасини кенг ёйди ва бу тажрибани ҳамма ерда қўлланиш тадбирларини белгилади. Биз Алексей Дубовенко каби ташабускор жамоатчи кишиларнинг фаолиятини доим қадрлаймиз.

Р. ГИЗАТУЛЛИН,
«Каршистрой» бошқармаси халқ контроли бош группасининг раиси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

ҚИЛМИШ-ҚИДИРМИШ

Узбекистон ССР таъминот бош бошқармаси коллегияси мажлисида «Совет Узбекистони» газетасининг шу йил 31 июлда «Халқ контроли саҳифаси»да босилган «Соврулган сўмлар» сарлавҳали мақола муҳокама қилинди, — деб хабар қилади редакцияга юборган хатида Узбекистон ССР «Главснаб» бошлиғининг ўринбосари А. Саидхўжаев. — Коллегия мақоладаги фактларни тўғри деб топди ҳамда Узбекистон ССР «Главснаб» раҳбарларининг кадрларни танлаш ва тарбиялаш, бухгалтерлик ҳисоби, фонд интизоми ва ревизияларнинг сифатли бўлишига эътиборни сусайтириб юборгани учун ана шундай жиддий камчиликлар содир бўлди деб таъкидлади.

Социалистик мулкни сақлашни таъминламагани, фонд ва молия интизомини қўпол тарзда бузгани учун «Узглавинструментзапчасть» бошлиғи А. Цой, унинг ўринбосари Г. Лебедев, асбоблар базасининг директори Н. Приходченко ва базанинг бош бухгалтери Р. Сиддиқов, ремонт-қурилиш бошқармаси бошлиғи М. Марков, ишлаб чиқариш-техника бўлимининг бошлиғи Р. Саркисов, «Узглавхимснабсбит» бошлиғи К. Умаржонов ва унинг ўринбосарлари А. Крикунов, Ф. Школьник, «Узглавхимснабсбит» республика базасининг директори М. Мираюбов ва бош бухгалтери Т. Иовченко ўртоқлар, шунингдек, бир қатор моддий жавобгар шахслар, бўлимларнинг раҳбарлари ва оператив ходимлар хизмат вазифасидан бўшатилдилар.

Уғрилик, ошириб ёзиш ва бошқа жиноий ишлар тўғрисидаги материаллар тергов органларига топширилди.

Узбекистон «Главснаб»и коллегияси бундай воқеалар қайта содир бўлишининг олдини олиш мақсадида марказий аппарат ва унга қарашли ташкилотларни малакали мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлаш тадбирларини белгилади. Шунингдек, социалистик мулкни сақлашни таъминлаш тадбирлари амалга оширилмоқда, фонд интизомига риоя қилиш қаттиқ назорат остига олинди. Контроль-ревизия аппарати марказлаштирилди ва мустаҳкамланди, бухгалтерлик ҳисобини йўлга қўйиш тадбирлари ишлаб чиқилди.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ АХБОРОТИ

ФАРҒОНА

Область пахта тайёрлаш трестига қарашли пахта тозалаш заводлари ўтган йили пландан ташқари 14 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарган эдилар. Ярим йиллик план ошириб бажарилди. Аммо, пахта тозалаш заводларида меҳнат интизоми бўшлиги сабабли мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланилаётгани йўқ. Утган йили жами 8725 ишчи-куни йўқотилди. Айниқса, Тошлоқ пахта тозалаш заводида аҳвол ташвишли. Бу корхонада — 3087, Киров пахта тозалаш заводида — 1222, Фарғона заводида — 1184, Қува заводида эса — 1041 ишчи-куни ноўрин сарфланган. Трест корхоналарида меҳнатни ташкил қилиш талаб даражасида эмас. Ишга кечикиб келаётганлар рўйхатдан ўтказилмайди. Квартал планлари нотўғри белгиланганi учун иш вақтидан ташқари қолиб ишлаш ва штурмчиликка зўр берилмоқда. Фарғона область халқ контроли комитети текшириш якунларини муҳокама қилиб, назоратни бўшаштириб юборгани учун Киров ва Олтиариқ пахта тозалаш заводлари директорлари Б. Усмонов ва А. Маҳсудов ўртоқларни қаттиқ огоҳлантирди.

НАМАНГАН

Область халқ контроли комитети Наманган темир йўл станцияси ишчилар таъминоти бўлимида социалистик мулкни сақлаш аҳволини текширди ва жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганини таъкидлади. Бўлим базасидан савдо ташкилотларига фактурасиз моллар жўнатилмоқда. Бўлим бухгалтерияси берган маълумотда камомат 300 сўм қилиб кўрсатилган эди. Амалда эса, магазин мудирларида 3-3,5 минг сўмдан камомат борлиги аниқланди. Бухгалтер А. Бекпўлатов ва Р. Содиқовлар бу камоматларни кўра-била туриб яширганлар.

Ишчилар таъминоти бўлими раҳбарларининг масъулиятсизлиги сабабли хўжасизлик ва талон-тарож кўпайиб кетяпти. Бўлим фонд бўйича ажратилган молларни вақтида ташиб олмагани учун 7598 сўм 32 тийин, яшик ва бошқа идишларни топширмагани учун салкам ўн минг сўм жарима тўлаган. Бундай жарималар ҳаммаси бўлиб, 19841 сўм 72 тийинга етган. Область халқ контроли комитети хўжасизликка йўл қўйгани учун ишчилар таъминоти бўлими бошлиғининг ўринбосари М. Абдуллаевни хизмат вазифасидан бўшатди.

УРГАНЧ

Меҳнаткашларнинг хат, ариза ва шикоятлари билан ишлаш — ҳар бир ташкилотнинг муҳим вазифаси. «Узсельхозтехника» Хоразм область ва район бирлашмаларида шу кунгача 735 ариза ва шикоятлар вақтида кўриб чиқилди. Область халқ контроли комитети ўтказган текширишда жиддий камчиликлар ҳам аниқланди. Масалан, «Узсельхозтехника» Ҳазорасп район бирлашмасида ариза ва шикоятларга эътиборсизлик билан қаралмоқда. Бирлашма раҳбарлари 134 аризанинг 68 тасини орадан бир-бир ярим ой ўтказиб кўриб чиққанлар. Янгибозор ва Шовот район бирлашмаларида ариза ва шикоятларни рўйхатга олиш, ишчиларни қабул қилиш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Область халқ контроли комитети «Узсельхозтехника» область бирлашмаси раҳбарларига бу муҳим ишдаги камчиликларни тугатиш вазифасини топширди.

РАССОМ ХАНДАЛАРИ

Олма пиш, оғзимга туш...

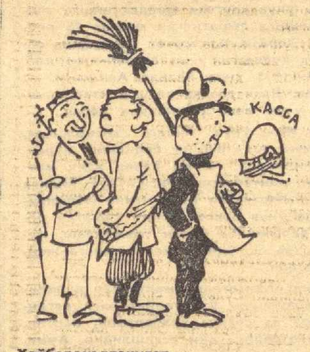

Ҳайбаракаллачилар.

— Қани бошладик: қошиқ,қошиқ...

Пишиқчилик авжида. Боғларда бол иси. Мевалар ҳил-ҳил пишган. Марҳамат районидаги Калинин номли колхоз (раиси К. Абдураҳимов) давлатга 130 тонна ҳўл мева етказиб бериш мажбуриятини олган. Аммо, негадир колхозда мева тайёрлаш суст. Олма, олхўри, узум пишиб, шарбати чак-чак томиб ётган бўлса ҳам уларни теришга етарли ишчи кучлари ажратилмаган. Райондаги Свердлов номли, «Пахтакор», «Октябрь 50 йиллиги »колхозларида ҳам ана шундай аҳвол содир бўлмоқда. (ХАБАРЛАРДАН).

●

«Узсельстройдеталь»нинг Сурхондарё областидаги қурилиш материаллари комбинатида молия интизоми қўпол тарзда бўзилмоқда. Гарчи штатда белгиланмаган бўлса ҳам корхона директори Н. Мацаковнинг буйруғи билан қоровул, боғбон, фаррош, чойхоначи каби вазифаларга кишилар қабул қилиниб, ўтган бир йил мобайнида уларга қонунсиз тарзда 5560 сўм маош тўланган. У ўзининг ўринбосари А. Тихоновни 15 кунга, таъминот бўлими бошлиғи А. Ильячни 25 кунга Иркутск шаҳрига командировкага қонунсиз юборди. Комбинат шартномада белгиланган миқдорда маҳсулот етказиб бермагани учун 21 минг сўм, вагонларни муддатида бўшатмагани учун 14 минг сўм жарима тўлади. (ХАБАРЛАРДАН).

●

Хоразм область умумий овқатланиш корхоналари аҳолига яхши хизмат кўрсатмаётирлар. Бу, айниқса, ишлаб чиқариш корхоналари, қурилиш, транспорт, колхоз ва совхозлардаги ошхоналарда яққол сезилмоқда. Областдаги 10 та совхоздан 3 тасидагина 130 ўринли ошхона бор. «Тулямуюнгидрострой» ишчилар таъминоти бўлимига қарашли 4-ошхона биноси ишдан чиққан. Урганч шаҳридаги ҳар учта ошхонадан биттаси, Ҳазораспдаги деярли ҳамма ошхоналар санитария талабларига жавоб бермайди. Салфетка, қошиқ ва вилкалар етишмайди. «Узсельхозтехника» Хонқа бирлашмаси ошхонасида консервали лағмон пиширилмоқда. Боғот кўчма механизациялашган колоннасининг ошхонасида эса олти кун иссиқ овқат тайёрланмади. Ошхоналарнинг кўпчилигида фақат унли ва макаронли овқатларгина пиширилмоқда. (ХАБАРЛАРДАН).

А. ХОЛИҚОВ чизган расмлар.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛЛАР

СИФАТСИЗ ЛОЙИҲАЛАР

«Центросоюзпроект» институтининг Тошкент шаҳридаги филиали республикамиздаги савдо марказлари қурилиши учун лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаб беради. Аммо, сўнгги йилларда филиал тамонидан жойларга юборилаётган хужжатларнинг кўп қисми сифатсиз бўлаётгани ҳақида сигналлар тушмоқда. Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети текшириш ўтказиб, институт филиалида аҳвол чиндан ҳам ташвишли эканлигини аниқлади.

«Центросоюзпроект» институти филиали ўтган йили ўзи тайёрлаб берган лойиҳалар учун жойлардан 11 та, шу йилнинг ўтган ойларида эса 4 та рекламация олди.

Гарчи институт филиалида олинган буюртмалар бир неча йилдан бери бажарилмаётган, Бухоро ва Самарқанд областлари матлубот союзлари буюртмаси икки-уч йилдан бери чанг босиб ётган бўлса ҳам, филиал ходимлари рўйҳатга киритилмаган чакана буюртмаларга кўпроқ диққат-эътиборни қаратмоқдалар. Филиал директори Хачикян бошчилигидаги бир группа ходимларнинг хужжатларда қайд қилинмаган «Қуйи Чирчиқ» (ҳозирги «Огонёк») совхозидаги вино пунктининг утилизация цехи ҳамда Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози савдо марказини кенгайтириш лойиҳаларини тайёрлаб бергани ана шулар жумласидандир.

Тайёрланган лойиҳалар паст сифатли бўлгани сабабли экспертиза томонидан қайтариш ҳоллари тез-тез содир бўлиб турибди. Масалан, шу йилнинг ўзида филиалнинг Самарқанд бўлимига 12 та, Фарғона бўлимига эса 7 лойиҳа қайтариб юборилган. Лойиҳа ҳужжатларидаги хато ва камчиликлар туфайли қурилган объектларнинг нарҳи 543 минг сўмга қимматлашиб кетган. Инженер-геология қидирув ишлари ва тупроқ шароити ҳисобга олинмагани сабабли Тошкент область Улуғбек посёлкасидаги новвойлик цехининг деворлари емирилиб тушди.

Институт филиали маъмурияти кадрлар билан ишлашга, уларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга етарли эътибор бермаяпти. Филиалнинг Самарқанд областидаги бўлимига шу пайтгача бирорта олий маълумотли қурувчи мутахассис жалб қилинмаган. Филиал директори Хачикяннинг ўзибилармонлиги туфайли 11 ходим тўла маош олиб ўриндошлик йўли билан ишламоқдалар.

Филиалнинг бош буюртмачиси «Ўзбекбирлашув»нинг капитал қурилиш бошқармасидир. Бу бошқарма ишида ҳам бир қатор камчиликлар бор. Бошқарма филиал фаолиятини етарли даражада назорат қилиб бормаяпти. Натижада филиал томонидан тайёрланган 9,6 миллион сўмлик лойиҳа-смета ҳужжатларидан фойдаланилмай қолиб кетди. «Ўзбекбирлашув» ўзининг бош лойиҳачи ташкилоти «Центросоюзпроект» институти филиали фаолиятини жиддий назорат қилиб бормоғи лозим.

Н. БОНДИРЕВА,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг инспектори.

ЧЎЛҚУВАРЛАР ҚАЕРДА ЯШАЙДИ?

Элликқалъа массиви бир неча ўн минглаб гектар қақраб ётган ерларни қамраб олган. Қорақалпоғистон АССР ҳукумати қарори билан бу чўлни ўзлаштиришга киришилди. Шу мақсадда махсус «Югкводстрой» тресги ташкил этилиб, ишчи кучлари ва техника воситалари билан таъминланди. Ҳозир Элликқалъада чўлни забт этиш учун кураш авжига чиқмоқда. Тўрткўл ва Беруний районлари колхозларининг аъзолари даштга кўчиб чиқиб янги ерлар ўзлаштирмоқдалар, канал ва ариқлар қазиб, Амударё сувини чўлга олиб чиқмоқдалар.

«Югкводстрой» трестига қарашли кўчма механизациялашган колонна чўлқуварлар учун янги, замонавий посёлкалар қуриши лозим. Қурувчилар Элликқалъада уй-жойлар, маданий-маиший бинолар барпо этадилар. Шу мақсадларга 2 миллион 246 минг сўм ажратилган. Колонна қурилишда ишлатиладиган барча механизмларга эга. Ҳуллас, бу ерда план топшириқларни ошириб бажариш учун ҳамма шароит бор. Афсуски, ана шу имкониятлардан тўла фойдаланилмаяпти.

Кўчма механизациялашган колонна ўтган ярим йил мобайнида 1 миллион 15 минг сўм ўрнига 657,7 минг сўмлик иш бажариб, қурилиш планини 64,7 процент бажарди, холос. Фақат 2397 квадрат метр ҳажмда уй-жой қурилди. Бунга қурилиш ташкилоти маъмуриятининг кадрлар билан ишлашни тўғри йўлга қўймагани, қурувчилар қўнимсизлиги олдини олиш учун ғамхўрлик қилмаётгани сабаб бўлмоқда. Колоннада ҳозир фақат 165 кишигина ишламоқда. Бу белгиланганидан 135 киши камдир. Кадрлар етишмаётгани сабабли механизмлар бекор турибди.

Кишилар Элликқалъа массивини ўзлаштириш, шу ерда умрбод қолиб ишлаш орзуси билан келишган. Шундай экан уларга зарур шароит яратиб бериш, уй-жой қурилишини тезлаштириш, кўчма механизациялашган колонна фаолиятидаги камчиликларни тугатмоқ лозим.

С. ҚОЛБОЕВ,
Беруний район халқ контроли комитетининг раиси.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йил

НАМАНГАН ОБЛАСТИ ҲАФТАЛИГИ

АЛП ОДИМЛАР

А. П. ПЕТРОВ,
Ўзбекистон КП Наманган область комитетининг иккинчи секретари

Республикамизнинг барча меҳнаткашлари қатори Наманган области меҳнат аҳли ҳам Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун зўр ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Совет ҳокимияти йилларида босиб ўтилган йўлга фикран назар ташлар экансан, шу давр ичида областимизда юз берган улуғвор ўзгаришлар ҳайратга солмай қўймайди. Наманган Улуғ Октябрь революциясининг дастлабки йилларидаёқ унинг самараларидан нурафшон бўлди. В. И. Ленин 1918 йилда имзо чеккан тарихий декретда Учқўрғон чўлини ҳам ўзлаштириш кўзда тутилган эди. Совет ҳокимиятининг биринчи кунларидаёқ ўлканинг қиёфасини ўзгартириш учун бошланган бу кураш ҳозир ҳам юксак суръатлар билан давом эттирилмоқда.

Эндиликда Наманган саноати ривож топган, деҳқончилик маданияти юксалган областга айланди. Ҳозир областда ҳар йили бир неча юз миллион киловатт-соатдан ортиқроқ электр энергияси истеъмол қилинмоқда. Мавжуд 50 га яқин йирик ва кичик электр станциялар шаҳар ва қишлоқларни чароғон қилмоқда.

Ярим аср муқаддам область территориясида саноат деярли йўқ эди. Агар 1924 йилда Наманган вилоятидаги кустар саноат союзларига бирлашган 24 артелда 2000 ишчи меҳнат қилган бўлса, шу кунларда областдаги 75 йирик саноат корхонасида ўн минглаб киши замонавий маҳсулотлар ишлаб чиқармоқда. Кейинги йилларда областимизда саноатнинг машинасозлик, энергетика каби мураккаб тармоқлари вужудга келди. Химия, пахта тозалаш, қурилиш материаллари саноати ва енгил саноатнинг ҳамма турлари жадаллик билан ривожланмоқда.

Беш йилликнинг ўтган уч йилида 350 дан ортиқ комплекс механизациялашган ва поток-линиялар, юқори меҳнат унумдорлигига эга бўлган 3700 ускуна қурилди. Жорий этилган 2700 та рационализаторлик таклифидан 9 миллион сўмдан зиёд фойда кўрилди. Наманган—Ангрен юқори кучланишли электр линияси қуриб бўлинди. Қўқон — Наманган йўли бўйлаб 120 километрлик трассадан областимизга газ етиб келди. Эндиликда 103 мингга яқин хонадон газдан фойдаланмоқда. 11 та саноат корхонаси табиий газ билан ишлашга кўчди.

Областимиздаги мавжуд хом ашё ва энергетика ресурслари қудратли саноат ишлаб чиқаришини вужудга келтириш имконини яратмоқда. Ҳозир саноат корхоналаримизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот тури икки мингдан ошиб кетди. Областда тайёрланаётган маҳсулотларнинг 31 турига давлат Сифат белгиси берилди. Наманган маркаси қўйилган маҳсулот бепоён мамлакатимизнинг турли бурчакларига, Осиё ва Африкадаги 40 хорижий мамлакатга жўнатилмоқда.

Область, шаҳар ва район партия ташкилотлари саноат ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш юзасидан катта ишлар қилмоқдалар. Мавжуд резерв ва имкониятларни ишга солиш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Масалан, «Узсельхозтехника» Тўрақўрғон район бирлашмаси базасида Фарғона водийсида ягона бўлган трактор ремонти заводи ташкил этилди. Шу район марказида қуруқ мевани қайта ишлаш корнаси бунёд этилди. Чуст районининг Олмос қишлоғида пахтани қайта ишлаш саноати учун запас қисмлар ишлаб чиқарувчи завод, Наманган шаҳридаги «Узглавмеханизация» корхонаси ишга туширилди. Областимиз саноатчилари ишга солинаётган янги қувватлар эвазига беш йилликнинг белгиловчи йилида ишлаб чиқарилаётган ялпи маҳсулот ҳажмини ўтган йилдагидан юз миллион сўмга кўпайтириш мажбуриятини олдилар.

Янги саноат корхоналари қуриш, мавжудларини реконструкция қилиш орқали қувватини ошириш ишлари ҳам жадал суръатлар билан кетяпти. Уйчи темир-бетон заводи, шу райондаги шойи тўқиш фабрикаси маҳсулот бера бошлади. Учқўрғон ёғ заводининг реконструкция қилиниши ишлаб чиқариш қувватини бир ярим баравар оширди ёки 181 минг сўмлик иқтисодий самара келтирди. Наманган электр машинасозлик заводи, шойи тўқиш фабрикаси цехлари ҳам кенгайтириляпти бу эса маҳсулот ишлаб чиқариш қувватини анча ошириш имконини беради.

Яқин йиллар ичида Наманган саноатининг фахри бўлган шойи ва костюмбоп газламалар комбинатининг гул босиш тармоғи ишга тушади. Чортоқ минерал суви заводи, Косонсой, Уйчи атлас фабрикалари тўла қувват билан ишлай бошлайди. Бундан ташқари тез орада трансформатор Янгиқўрғондаги консерва ва ғишт заводлари фойдаланишга топширилади.

Беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун бошланган ватанпарварлик ташаббуси тобора кенг қулоч ёймоқда. Бу ҳаракатга қўшилган ишчилар сафи 5 минг кишидан ошди. Бундан 442 киши шахсий беш йиллик планини бажариб қўйди. 1931 ишчи эса 1975 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Капитал қурилиш кўлами ва суръатлари ҳам ошиб бормоқда. 1973 йилда қурилиш-монтаж ишларига қарийб 100 миллион сўм маблағ сарфланди. Ўтган беш йилда область марказида 226 минг квадрат метр уй-жой қад кўтарди. Шу муддат давомида 36 минг ўринли мактаб, кўплаб маданий-маиший бинолар касалхоналар бунёд қилинди. Наманганда 27 километрлик биринчи навбат троллейбус халқаси қурилиши муваффақиятли тугалланмоқда ва депо қурилиши тезкорлик билан олиб бориляпти.

Область қишлоқ хўжалиги ҳам барқ уриб ривожланмоқда. Революциядан кейинги дастлабки йилларда бутун Туркистонда 75 минг гектар ерга пахта экиларди. Ҳозир биргина областимизнинг ўзида 134 минг гектар ерда пахта етиштиряпти. 1924 йилда ҳар гектар ердан олинган пахта ҳосили аранг 10 центнерга тўғри келган бўлса, ўтган йили ҳар гектар ер ҳисобига тайёрланган пахта миқдори 31,7 центнерданни ташкил этди. Беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида областимизда бир миллион 237 минг тонна ёки планда белгиланганидан 133 минг тонна кўп пахта тайёрланди. Ҳозир областимизда етиштирилаётган йиллик пахта ҳосили 423,6 минг тоннага етди. Деҳқончиликнинг бошқа тармоқлари ва чорвачилик ҳам муттасил ривожланмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида қишлоқда юз берган техника тараққиётини ўтмишдаги аҳволга ҳатто таққослаб ҳам бўлмайди. Чунки инқилобдан илгари деҳқоннинг асосий иш қуроли кетмондан иборат эди. Ҳозирги пайтда область далаларида 17 мингга яқин трактор ишлаб турибди. Колхоз ва совхозларда 2100 пахта териш машинаси мавжуд.

Сўнгги йилларда республика партия ташкилоти ва ҳукумати Марказий Фарғона массивини йирик пахтачилик районига айлантириш тўғрисида катта ғамхўрлик қилмоқда. Область партия ташкилоти бу соҳада катта иш олиб бораётир. Эндиликда Марказий Фарғонадаги биргина «Гулбоғ» совхозининг ўзи йилига 14 минг тоннадан ортиқ пахта етказиб бермоқда. Қўриқ ерларни ўзлаштириш давом этмоқда. Яқин йилларда яна 20 минг гектарга яқин янги ер очилади.

Ирригация қурилиши кенг қулоч ёзди. Шу йилнинг ўзида бу ишга 40 миллион сўм маблағ ажратилди. Маълумки, бу йил сув кам бўлди. Бироқ КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукуматининг, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ва Республика Министрлар Советининг кундалик ёрдами ва ғамхўрлиги туфайли область хўжаликларини сув билан таъминлашни яхшилаш учун қисқа вақт ичида Чортоқ ва Эскиер сув омборларининг биринчи навбати қуриб битказилди. Қорабоғ, Наманган, Ғирвонсой, Кукумбойсой насос станциялари ишга туширилди, 100 та артезиан қудуғи қазилди.

Область меҳнаткашлари олдида юбилей йилида катта вазифалар турибди. Беш йилликнинг белгиловчи йилида Наманган области меҳнаткашлари Ватан хирмонига 450 минг тонна «оқ олтин» етказиб берадилар. 500 миллион сўмлик саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Область партия ташкилоти юбилей шарафига олинган социалистик мажбуриятларни бажариш учун барча куч ва воситаларни сафарбар этишни ўзининг асосий вазифаси деб билади. Шубҳа йўқки, Наманган областининг меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли юбилейини ёруғ юз билан, янги зафарлар билан кутиб оладилар.

ТОҒЛАР УЗРА ЯНГРАЙДИ ҚЎШИҚ

«Артистлар келишди!» деган хушхабар баланд Чўнолой тоғи яйловларидаги чўпонлар орасида тез тарқалди. Оқшом чўккач, чорвадорлар қизил бурчак жойлашган Масканга тўпландилар.

Улар ўтган эллик йил мобайнида Ўзбекистон экономикаси ва маданиятининг ривожланиши тўғрисидаги лекцияни мароқ билан тингладилар. Шундан кейин Ленин, партия, халқларнинг бузилмас дўстлиги ҳақида тўқилган қўшиқлар тоғ бағрида парвоз қила бошлади... Бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг иштирокчилари— Тошлоқ район маданият уйи агитбригадасининг аъзолари чўпонлар ҳузурида концерт бериш билангина кифояланиб қолганлари йўқ. Улар — ўз юртдошларига янги газета ва журналларни, янги босилиб чиққан бадиий китобларни олиб келишди, пешқадам чорвадорларнинг тажрибаси тўғрисида ҳикоя қиладиган «Жанговар варақа»ларни чиқаришга кўмаклашишди.

Фарғона колхозларининг марказий посёлкаларидан олисдаги яйловларга қадар бир неча юз километр масофа бор. Икки орадаги йўл анча машаққатли. Лекин бу маданий фронт ташаббускорларини чўчита олмайди. Тошлоқ, Қува, Охунбобоев, Фарғона районларининг ва бошқа районларнинг маданият уйлари агитбригадалари ҳозир Чўнолой ва Чотқол яйловларига тез-тез сафар қилиб турадилар.

В. ТАТАРИНОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Ёшлар, сизни ҳаёт чорлайди

НАВҚИРОН ЁШЛИК ИМТИЁЗИ

Янги ўқув йилида республикамиз ҳунар-техника билим юртлари саккиз ва ўнинчи синфларни битирувчилардан 65 мингдан зиёд йигит-қизни ўз бағрига олади. Улар ўзлари танлаган ихтисосликлар бўйича касб-ҳунар ўрганадилар. Мухбиримиз Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими Давлат комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Ҳ. Иброҳимов билан учрашиб, унга газетхонларни қизиқтираётган бир неча савол билан мурожаат этди.

— Ҳаким Алметович, бугунги кунда республика ҳунар-техника таълими системаси ўз олдига қандай мақсадларни қўйган ва унинг олдида қандай вазифалар турибди!

— Ҳунар-техника таълими системаси асосан ўз олдига халқ хўжалигининг қарийб барча соҳалари учун малакали ишчи кадрлар тайёрлаб етиштиришни мақсад қилиб қўйган. Фақат тўққизинчи беш йилликнинг уч йили мобайнида республикамиз ҳунар-техника билим юртлари халқ хўжалиги учун 130 мингдан зиёд ёшга йўлланма берди. Агар кейинги ўн йил ичида ҳунар-техника билим юртлари сонининг уч марта ортганлигини назарда тутадиган бўлсак, у ҳолда бизнинг системамиз қандай суръатлар билан ривож топиб бораётганлигининг гувоҳи бўлишимиз мумкин. Буларнинг ҳаммаси тушунарли. Саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг беқиёс тараққиёти халқ хўжалигининг барча соҳалари учун ёш малакали кадрларни тайёрлаб етиштиришни тақозо этмоқда. Бугунги кунда республикамизда ҳунар-техника билим юртларининг сони 201 тага етди. Уларда 81 мингдан зиёд йигит ва қиз турли ихтисосликлар бўйича билим олиб, ўз малакаларини ошириб бормоқдалар. Малакали кадрлар тайёрлашни йилдан-йилга кўпайтириб бориш — бу бизнинг ягона вазифамиз эмас. Биз шунга ҳаракат қиляпмизки, билим юртларимиздан ишчи-деҳқон синфининг муносиб ўринбосарлари етишиб чиқиши керак. Ҳозирги ишлаб чиқариш ҳар бир ходимдан пухта профессионал тайёргарликни талаб этиши бежиз эмас. Биз техника тараққиёти талабларига жавоб бера оладиган, ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқиб бораётган, ҳар томонлама камол топаётган, ахлоқий жиҳатдан баркамол бўлган ҳақиқий бунёдкорларни тарбиялаб етиштиришни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз.

КПСС XXIV съезди қарорларида, партия ва ҳукуматимизнинг бундан кейинги қабул қилган қарорларида ҳунар-техника таълимини ривожлантиришга катта аҳамият берилаётир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XV пленуми қарорида ҳам республикамизда ҳунар-техника таълими системасининг роли алоҳида таъкидланди. Чунки, халқ хўжалиги малакали ёш ишчи-деҳқон синфининг ўринбосарларига катта эҳтиёж сезиб бормоқда.

— Кейинги йилларда ҳунар-техника таълимининг ёшлар ўртасидаги обрў-эътибори ортиб бормоқда. Шундай билим юртлари мавжудки, уларга фақат конкурсдан муваффақиятли ўтганларгина қабул қилинади. Буни сиз қандай изоҳлайсиз!

— Гап шундаки, аксарият билим юртларимиз ўзининг техник жиҳатдан жиҳозланиши ва ўқитишнинг сифати бўйича ўрта мактаб ва техникумлардан қолишмайди. Бундай билим юртлари фақат йирик шаҳарлардагина эмас, республикамизнинг турли бурчакларида жойлашган бўлиб, улар махсус ва умумий таълим олиш учун барча қулайликларга эга. Ёшларнинг ахлоқий, жисмоний чиниқишлари учун қулай шарт-шароитлар яратиб берилмоқда. Шинам ўқув корпуслари, ёруғ устахоналар, янгидан-янги асбоб ва дастгоҳлар, ўқув кабинетлари, қулай ётоқхоналар, дам олиш жойлари, клублар, спорт комплекслари ёшларга бериб қўйилган.

Бугунги кунда совет педагогикаси эришган муваффақиятлар бизнинг ҳунар-техника билим юртларимизда ҳам қўлланилмоқда. Кинолаштирилган синфлар, лингафон кабинетлари, энг янги ўқув қуроллари, программали ўқитиш учун ҳисоблаш машиналари шулар жумласидандир. Улардан фойдаланиш ўқув ишлаб чиқариш жараёни даражасини янада ошириш имконини бермоқда.

Ҳунар-техника таълимини янада ривожлантиришнинг асосий йўналиши бўлажак ишчи ёшларга ўрта таълим беришга ўтиш, ўрта ҳунар-техника билим юртлари тармоқларини кенгайтиришдан иборат. Бизнинг системамиз орқали ана шундай ишчи ёшларни тайёрлаш практикаси бошқа профессионал таълимнинг формаларидан афзал эканлигини кўрсатмоқда.

— Республика ҳунар-техника билим юртлари қандай ихтисосликлар бўйича кадрлар тайёрлайди! Шу ҳақда гапириб берсангиз!

— Билим юртларимиз 165 ихтисослик бўйича ёшларимизга касб-ҳунар ўргатади. Асосан бизнинг системамиз халқ хўжалигининг ҳамма соҳалари учун мутахассислар тайёрлаб етиштиради. Оғир ва енгил саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалик, маиший хизмат ва бошқа соҳалар учун кадрлар тайёрланади. Айтишимиз мумкинки, билим юртларимизга ташриф буюрган ҳар бир йигит ва қиз ўз майли ва қизиқиши бўйича касб-ҳунар орттириши мумкин.

Билим юртларимиз металлчилар, қурувчилар, қишлоқ механизаторлари ва чорвадорлари,ноширлар, алоқачилар ва шофёрлар, ўрмончилар ва савдо ходимлари, архив ходимлари, стенографистлар ва ҳисоблаш машиналари операторлари ҳам тайёрлаб етиштирмоқда. Уймакорлар, чинни бўйича рассомлар тайёрлаб етиштиришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Касб-ҳунарнинг тури кўп. Улар бири-биридан жозибали ва қизиқарлидир. Шунинг учун ҳам қалб даъвати билан касб танлаш, унинг ҳақиқий хўжайини бўлиб етишиш учун фақат қизиқиш ва интилиш керак. Билим юртларимизни тугатиб, ҳозирги кунда республикамизнинг турли жойларида фидокорона меҳнат қилаётган турли касб эгалари бор. Улар катта ҳаётга дастлабки қадамларини худди мана шу бизнинг ўқув даргоҳларимиздан бошлаган эдилар. Биз бугунги кунда баъзи ёшларга ва ота-оналарга мурожаат қилиб, шуни айтмоқчимизки, ҳақиқий бунёдкор киши бўлиб етишиш учун, аввало, ўқишни ҳунар-техника билим юртларидан бошламоқ керак. У навқирон ёшлик учун энг яхши имтиёздир.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР
ХАБАРЛАР
ВОҚЕАЛАР

ПОЛЬШАНИНГ ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТЛАРИ

ВАРШАВА, (ТАСС). Ёзги отпуска даври тугай деб қолди. Варшавадаги кўплаб олий ўқув юртлари билан бирга пойтахтдаги халқ университети ҳам янги ўқув йилига тайёрланмоқда.

Польша пойтахтидаги фан ва маданият саройининг ўн иккинчи қавати турли ёшдаги ва касбдаги кишиларга яхши маълум. Халқ университетининг аудиториялари шу ерда жойлашган. Ҳар йили бу ерда университетнинг бешта факультетида 4300 тингловчи билим олмоқда. Университет 50 та махсус курсга эга. Бу ерда корхона директорлари ва хўжалик бирлашмаларининг раҳбарлари, бухгалтерлар ва бригадирлар, кадрлар бўлими ва социал хизмат ходимлари ўз билимларини оширишлари мумкин.

Кадрларни профессионал тайёрлашнинг юксак даражаси пойтахт халқ университетига Варшавадагина эмас, бутун мамлакатда ҳам шуҳрат келтирди. Бу ерда Варшава университетининг, Варшава политехника институтининг, ҳарбий-сиёсий ва ҳарбий техника академиясининг машҳур олимлари, кўпгина Польша Фанлар академиясининг аъзолари ҳам лекциялар ўқишади.

ГУЛЧАМБАРЛАР ҚЎЙИЛДИ

УЛАН-БАТОР, 19 август. (ТАСС). Халхин-Голда эришилган ғалабанинг 35 йиллиги муносабати билан бугун бу ерда Зайсан тоғидаги совет жангчилари ёдгорлигига гулчамбарлар қўйилди. Гулчамбарларни қўйиш маросимида Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Буюк халқ хурали президиуми раисининг биринчи ўринбосари С. Лусан ҳозир бўлди. Гулчамбарларни қўйиш чоғида фахрий қоровул саф тортди ҳамда СССР ва МХР давлат гимнлари ижро этилди.

Мамлакатимиз «Аэрофлот»ининг Париж шаҳри марказий кўчасига жойлашган ваколатхонаси.

В. Егоров фотоси, (ТАСС).

КИТОБЛАР КЎРГАЗМАСИ

ЛАГОС, 19 август. (ТАСС). Нигерия пойтахтида Бутуниттифоқ «Халқаро китоб» бирлашмаси уюштирган совет китоблари кўргазмаси очилди. Виставкага марксизм-ленинизм классикларининг асарлари, бадиий ва сиёсий адабиёт, музика ва санъатга доир китоблар, мактаблар ва олий ўқув юртлари учун мўлжалланган дарсликлар қўйилган.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг программа ҳужжатлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг СССР халқлари бунёдкорлик меҳнати тўғрисида, совет давлатининг тинчликсевар ташқи сиёсати ҳақида ҳикоя қилувчи нутқлари тўплами қўйилган стенд виставкани келиб кўрувчиларнинг алоҳида диққатини жалб этмоқда.

Совет китоблари виставкаси Лагосда биринчи сентябрга қадар очиқ бўлади.

ЕР — ДЕҲҚОНЛАРГА

КОБУЛ, 19 август. (ТАСС). Афғонистон Республикасида аграр ислоҳоти ўтказиш тадбирларига мувофиқ мамлакат ҳукумати Гилмон дарёси водийсида 730 жериб ерни ерсиз деҳқонларга бўлиб берди. (Бир жериб — 0,2 гектарга тенг).

Бу ерлар 73 оилага тақсимлаб берилди. Шундай қилиб, шу йилнинг янзарь ойидан бери 5 мингга яқин ерсиз деҳқон оиласи ерлик бўлди.

Совет киноси ҳафталиги

МЕХИКО. Мексика пойтахтидаги «Режис» марказий кинотеатрида совет киноси ҳафталиги бошланди. Бу ҳафталик шу ойда СССР билан Мексика ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигининг 50 йиллигини нишонлашга бағишланган. Ҳафталик давомида мексикалик томошабинлар «Халоскорлик» киноэпопеясини, «Монолог», «Ўгай она», «Заҳар Беркут» ва бошқа фильмларни кўришлари мумкин.

(ТАСС).

ПЕРТ ШАҲРИДА ИҒВОГАРЛИК

Шимолий ярим шарда ёз бўлганида Австралия жойлашган жанубий ярим шарда қиш бўлиши ҳаммага маълум. Аммо, бу объектив географик ҳолат Австралияда ҳамма нарса тескари бўлишини, оқ нарсалар бу ерда қора бўлиб кўринишини сира ҳам билдирмайди, албатта.

Лекин шундай бўлса ҳам Австралиянинг Перт шаҳридаги реакцион унсурлар худди мана шундай қилиб яқинда оқни қора деб кўрсатишга уриниб кўрдилар. Улар бунинг устига қўпол зўравонлик ишлатиб, чинакам сиёсий иғвогарлик қилдилар. Шу иғвогарликнинг ташаббускорлари, мамлакатнинг ҳозирги лейбористлар ҳукуматига нисбатан оппозицияда турган реакцион сиёсатдон ва муҳожир муртадлар иғвогарлик қилиш учун 18 яшар совет скрипкачиси Георгий Ермоленкони қурол қилиб олдилар. У музика тарбияси масалаларига бағишланиб шу шаҳарда ўтказилган халқаро конференцияда қатнашиш учун келган эди.

Ўзини Ермоленконинг «австралиялик дўстлари» деб кўрсатган баъзи кимсалар иғвогарлик қилиб совет музиканти гўё сиёсий бошпана» сўрашга қарор берди, деб эълон қилдилар. Австралия газеталари бу хабарни дарҳол ҳамма ёққа эълон қилиб юбордилар.

Мана, шу ғаразгўйлик кампанияси оқибатида совет музиканти ва бошқа мамлакатлардан келган гражданлар тушган самолёт Перт шаҳридан учиб кетиш олдидан ушлаб қолинди, Ермоленко ва унинг ҳамкасблари эса Перт шаҳридаги меҳмонхоналардан бирига келтирилди.

Сохта «дўстлар» бир неча кунгача дўқ-пўписа қилиб Г. Ермоленкога таъсир ўтказишга, уни гўё Австралияда қолишни истайман деб айтишга мажбур этишга уриндилар. Шундай қилиб, «шахс эркинлигини ҳимоя этиш» ва «демократия» шиори остида энг қўпол зўравонлик қилинди.

Лекин иғвогарлар ўз ниятларига эриша олмадилар. Г. Ермоленкога телевидение орқали нутқ сўзлаш имконияти берилганда ёш совет музиканти қатъият билан ва аниқ-равшан қилиб: «мен мумкин қадар Ватанимга тезроқ жўнаб кетишни истайман. Совет Иттифоқи — менинг ватаним, ватансиз эса яшай олмайман», — деб айтди. Австралиядаги миллион-миллион телетомошабинлар олдида туҳмат рад этилди, оқни қора деб кўрсатиш йўлидаги уриниш барбод бўлди.

Реакцион партиянинг аъзоси Ж. Харденг деган кимса бошчилигида ҳаддидан ошган безорилар Г. Ермоленкога ва бошқа совет музикачиларига ватанига қайтиб кетишига яна тўсқинлик қилишга уриниб кўрдилар. Лекин иғвогарлар совет музикачиларининг Перт шаҳридан учиб кетишига ҳалақит беришга муваффақ бўла олмадилар.

Парламентда Австралия ташқи ишлар министри Г. Уиллисининг айтган гапларини назарда тутганда, шу кунларда йироқ Австралия шаҳрида бўлиб ўтган воқеанинг мазмуни аниқ маълум бўлади. Министр Г. Ермоленко ҳозирги Австралия ҳукуматига нисбатан оппозицияда турган кучлар томонидан уюштирилган сиёсий иғвогарликнинг қурбони бўлганлигини рўйи-рост айтди. Реакцион кучлар шундай найранглар ёрдамида барча мамлакатлар билан алоқаларни нормаллаштириш учун курашаётган лейбористлар ҳукуматининг мавқеига путур етказмоқчи бўлдилар.

Реакция Австралия билан СССР ўртасидаги муносабатларда кескинликни вужудга келтириш мақсадида ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатлар ўртасидаги маданий алоқалардан фойдаланишга уринганлиги ҳам кўриниб турибди.

Ҳар хил ниқобдаги реакциячилар озодлик учун, шу жумладан маданият соҳасида алоқалар эркинлиги учун оғиз кўпиртириб, амалда шарқ билан ғарб мамлакатлари ўртасидаги маданий алоқаларга путур етказишни истайдилар, шу билан бирга бу йўлда ўз олдиларига хунук сиёсий мақсадларни ҳам қўймоқдалар. Совет музикачиларига нисбатан қилинган иғвогарлик буни очиқ-ойдин кўрсатиб турибди.

В. ГОНЧАРОВ,
ТАСС шарҳловчиси.

С. СИНГХНИНГ БАЁНОТИ

ДЕҲЛИ, 19 август. (ТАСС). Ташқи ишлар министри Своран Сингх бундай деди: Ҳиндистон Жанубий Осиё кичик қитъасида мустаҳкам тинчликни таъминлаш йўлига қаттиқ амал қилади.

Министр Андхра—Прадеш штатидаги Ҳайдаробод шаҳрида Осиё тадқиқотлари институтида сўзга чиқиб, мамлакат ҳукумати шу райондаги мамлакатлар билан ўзаро низоли масалаларни музокаралар столи теварагида ҳар икки томон иштироки асосида ҳал этиш керак деб ҳисоблашини таъкидлаб ўтди. Шу муносабат билан Ҳиндистон, деди Своран Сингх, Покистоннинг кичик қитъадаги вазиятни Симладаги битимлар руҳида нормаллаштириш тўғрисида яна ўзаро музокаралар бошлаш тўғрисидаги қарорини мамнуният билан кутиб олди.

«ДОМА АМЕРИК» КОНКУРСИ

ГАВАНА, 19 август. (ТАСС). Куба ёзувчилари ва маданият арбоблари союзи навбатдаги, 10-йиллик «Дома америк» адабий конкурсини эълон қилди. Конкурсни ўтказишдан мақсад Куба маданиятининг революцион анъаналарига мувофиқ мамлакатда адабий ижодиётни ривожлантиришга ёрдам беришдан иборат.

1974 йил конкурсининг ғолиблари социалистик мамлакатларга сафар қилиш учун йўлланма билан мукофотланадилар.

АМЕРИКА ЭЛЧИСИНИНГ ЎЛДИРИЛИШИГА ДОИР

ВАШИНГТОН, 19 август. (ТАСС). АҚШнинг Кипрдаги элчиси ҳалок бўлганлиги муносабати билан Оқ уй вакили қуйидагиларни айтди: президент элчи Дэвиснинг Никозияда ўлдирилганлиги тўғрисидаги хабарни эшитиб қаттиқ изтиробга тушди ва ғоят қайғурди. Бу фожиали можаро Кипрда зўравонликка дарҳол хотима беришни ва низони тинч бартараф этишга эришиш учун музокараларни шошилинч равишда бошлаб юбориш кераклигини таъкидлайди.

АФИНА, 19 август. (ТАСС). Никозиядаги можароларга ҳамда Америка элчисининг ўлдирилганлиги масаласига тўхталиб, Греция бош министри К. Караманлис баёнот берди. Шу баёнотида бу қайғули воқеа Грецияда ва ундан ташқарида истиқомат қилувчи барча грекларни ҳар қандай зўравонлик ва анархизм руҳидаги намойишкорона ҳаракатлар, қандай сабаб билан келиб чиққанлигидан қатъи назар, қораланиши керак деб яна бир марта қатъий огоҳлантиришга уни мажбур этишини уқтириб ўтди. Бундай ҳаракатлар миллий курашга ёрдам бермайди, балки аксинча, ҳукуматнинг Кипр проблемасини ҳал этишга қаратилган куч-ғайратига путур етказади.

ЛОНДОН, 19 август. (ТАСС). Кипр президенти архиепископ Макариос бу ерда эълон қилинган баёнотида АҚШнинг Кипрдаги элчиси Р. Дэвиснинг Никозияда ўлдирилганлигини қоралади ва буни намойишчилар сафига суқилиб кирган «ЭОКА-2» ташкилотининг террорчилари қилганлигини айтди.

САМОЛЁТ ЙЎҚОЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 20 август. (ТАСС). Американинг АҚШдан Боливияга учиб кетган «С-141» маркали транспорт самолёти дом-дараксиз йўқолди.

Жанубий Каролина штатининг Чарлстон шаҳрида ҳарбий вакилнинг берган хабарига кўра, самолётнинг ичида 16 тонна «ҳарбий асбоб-ускуна бўлиб, улар Латин Американинг турли пунктларига етказиб берилиши керак эди».

Советлар мамлакатида

ҚОЗОҒИСТОН. Кустанай областининг ғаллазорларида буғдой ўрими қизғин бормоқда. Суратда: «Казахстанец» совхози даласида ғалла ўрим-йиғими пайти.

КАМЧАТКА. Қушлар ороли музлиги эригач «Красний Октябрь» колхозида қисқичбақа ови бошланиб кетади. Улар махсус тўр ва тутқич билан овланади. Суратда: тутилган қисқичбақалар.

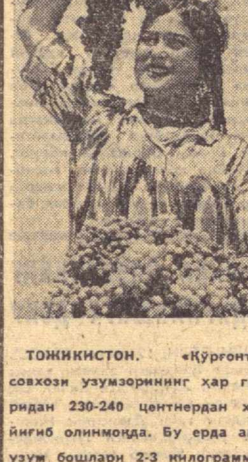

ТОЖИКИСТОН. «Қўрғонтепа» совхози узумзорининг ҳар гектаридан 230-240 центнердан ҳосил йиғиб олинмоқда. Бу ерда айрим узум бошлари 2-3 килограмм келади. Суратда: совхоз ишчиси П. Валиева ширин-шакар узумни кўз-кўз қиляпти.

БАЙКАЛ. Бу ерда меҳнаткашлар яхши ҳордиқ чиқариб, теплоходларда кўнгилли сайр қиладилар. Суратда: дам олувчилар «Комсомолец» пассажир теплоходида Байкал бўйлаб сайр қилишяпти.

В. Давидов, И. Вайнштейн, О. Дзюба, В. Стеченцев, Э. Брюханенко фотолари.
(ТАСС).

ЯНА МАҒЛУБИЯТ

Футбол

Тошкентнинг «Пахтакор» командаси 19-турда Москвада «Динамо» командаси билан учрашди. Томонларнинг биринчи даврадаги ўйинида ора очиқ бўлмаган эди. Лекин бу сафар москвалик футболчилар 4:0 ҳисобида ғалабага эришдилар.

Мазкур учрашув олдидан турнир жадвалида қўшни бўлиб турган ҳар иккала команданинг ўз мавқеидан кўнгли тўлмаслиги табиий эди. Пойтахт динамочилари Испания сафаридан яқиндагина қайтишди. Динамочилар у ерда кичик халқаро турнирда қатнашиб, бош совринни олдилар. Аммо бу муваффақият менимча, уларнинг мамлакат чемпионатининг охирги икки матчидаги дидамхиралигини ўчира олмас, зеро москваликлар ҳар иккала ўйинда ҳам ютқазган эдилар.

Уч ҳафта бурун бу мавсумда Москвада илк марта мусобақалашиб, спартакчилардан йирик ҳисобда мағлуб бўлган меҳмонлар ҳам аламзада эдилар. Хуллас, тошкентликлар Москвада ўтказилган дастлабки учрашувдаги мағлубият футбол курашидаги ўткинчи воқеа эканини, москваликлар эса халқаро турнирдаги муваффақият бежиз эмаслигини тасдиқлаш учун бор маҳоратни кўрсатишлари лозим эди.

Учрашувда фақат Москва «Динамо»сигина бунинг уддасидан чиқа олди. Мезбонлар тезда ташаббусни қўлга олиб, тўпни у қанотдан бу қанотга ошириб, «Пахтакор» дарвозасига кескин ҳужум бошлашди. Михаил Ан фақат 15-минутга бориб Пильгуй ҳушёрлигини узоқдан синаб кўрди, ҳолбуки москваликлар бунгача ҳисобни уч марта (Павленко, Петрушин, Еврюжихин) очишлари мумкин эди.

Ўйиннинг биринчи ярмида Аннинг бу зарбасидан бўлак меҳмонлар москваликлар дарвозасига бошқа таҳдид қилмадилар ҳисоб. Москваликлар эса ҳужумни бўшаштиришмади. Бир минут мобайнида (17-минут) Еврюжихин ва Пудишев тепган тўпни «Пахтакор» ҳимоячилари Могильний билан Иванков дарвозабонлардек бартараф этишга мажбур бўлдилар.

Лекин меҳмонлар ўз дарвозаларини даҳлсиз сақлай олмадилар. 19-минутда Павленко дарвозабон қайтарган тўпни Байдачнийга ошириб берди. Москваликларнинг ўнг қанот ҳужумчиси қулай вазиятдан фойдаланиб, ҳисобни очди. Яна беш минутдан сўнг у Еврюжихин оширган тўпни дарвозага киритиб ,ҳисобни 2:0 га етказди.

Меҳмонлар шу билан «қутилишмади». Динамочилар бошлаб берган юксак ўйин суръатига қарши тошкентликлар самарали чора топа олмадилар. Гарчи Федоров ва Хадзипанагиснинг меҳмонлар жарима майдонига ўқтин-ўқтин ёриб кириши «Динамо» ҳимоячиларини ҳушёрликка ундаса-да, ўйинни жарима майдонидан узоқлаштириб, дарвоза олдидаги кескинликни бартараф этишга меҳмонларнинг кучи етмади. Қолаверса «Пахтакор» ҳимоячилари ўйинида аниқлик, ҳамжиҳатлик бўлмади. Танаффусдан кейин Корченовнинг эҳтиётсизлиги туфайли олдинга ўтиб кетган тўпни Павленко беш метрдан дарвозага зарб билан уриб киритди.

Динамочилар иккинчи таймда ҳужумкорликни тағин ҳам кучайтирдилар. Аммо имкониятлар кўп бўлса ҳам, улар бевосита ўйин чоғида бошқа тўп кирита олмадилар. Учрашув охирига ярим соат қолганида судья Баликин «Пахтакор» дарвозаси томон назаримда, асоссиз пенальти белгилади. Жарима тўпини Байдачний урди. 4:0. «Динамо» командаси ҳужумчиси бир матчда учта тўп киритиш билан бу йилги энг сермаҳсул ўйинчи Ионкинга етиб олди. Ҳозирча уларнинг ҳар иккаласи ўн биттадан тўп киритган.

Ю. СЕГЕНЕВИЧ,
(«Советский спорт» газетасидан).

Самарқанд бадиий буюмлар фабрикасининг дўппи цехи ишчилари Фазилат Қуддисова ва Раъно Абдуваҳобова ҳалол меҳнат туфайли обрў-эътибор қозонишган. Улар зиммаларидаги топшириқни доимо ортиғи билан адо этадилар.
А. Тўраев фотоси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.40 — Мультфильм. 18.50 — «Қизил галстук» (тележурнал). 19.25 — «Ешлик» студияси кўрсатуви. 19.55 — АХБОРОТ. 20.05 — Концерт. 20.35 — «Беш йилликнинг тўртинчи йили». 21.05 — АХБОРОТ. 21.25 — «Рақслар гулдастаси». 22.00 «ВАҚТ». 22.30 — Халқ контроли экрани. 22.50 — **«Узимизникидан бири»** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. Қўғирчоқ фильм. 11.40 — **«Олтин соат»** (бадиий фильм). 17.55 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. «Тасвирларда ҳаёт жилоси». 22.30 — МОСКВА. Концерт. 23.00 — Бокс бўйича жаҳон чемпионати. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Янгиликлар. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — «Тошкент» телепрограммаси. 20.10 — Фильм-концерт. 21.10 — Телеспектакль.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 21/VIII да **Майсаранинг иши**, 22/VIII да **Спартак**, 23/VIII **Севилья сартароши**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/VIII да **Парвоз**, 22/VIII да **Тарих тилга кирди**, 23/VIII да **Комиссия**.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Севги ва кўз ёши; Бахт билан учрашув — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (10, 30, 17.50).

Маккенининг олтинлари — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Оклахома — «САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Алдамагин, азизим! — «ЧАЙКА» (жуфт соатларда).

Музика садолари — «МОСКВА» (21.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Маккенининг олтинлари — «ХИВА».

Улдиргунингча кутаман — «ФЕСТИВАЛЬ».

АХБОРОТ

ТЕЗ ВА СОЗ

Жиззах области маркази зарбдор қурилиш майдонига айланмоқда. Яқинда қурувчилар сафига 700 дан ортиқ ёш бинокор келиб қўшилди. Булар орасида Тошкент, Самарқанд ва Ангренлик студентлар бор. Улар «Меҳнат ва шон-шуҳрат» ёдгорлик комплекси, трикотаж фабрикаси, ун комбинати, Жиззах гидроузели, «Узсельхозтехника» ремонт цехи қурилиши ҳамда Сангзор дарёсини бетонлаш ишларига ёрдамлашаётирлар.

Қурувчи-студентлар отряди шаҳарда белгиланган 200 минг сўмлик қурилиш ишларини ошиғи билан бажаришга, — шунингдек «Комсомол-қишлоқ мактабига», «Чорвачилик — зарбдор фронт» деган шиор остида оталиқ ёрдами кўрсатишга аҳд қилдилар.

ЖИЗЗАХ — ТОШКЕНТГА

Жиззахликларнинг республика пойтахт область пахтакорлари билан олиб бораётган меҳнат мусобақалари, Тошкент шаҳар саноатчиларининг Жиззах области районларига кўрсатаётган оталиғи икки область меҳнаткашлари ўртасидаги «Урок-болға» ҳамкорлигининг рамзи бўлиб қолди. Жиззахликлар бу анъанани давом эттириб, яқинда тошкентликларга 360 машинадан иборат сабзавот, полиз маҳсулотлари ортилган колоннани жўнатди. Улар кузда Тошкент шаҳри учун сабзавот ва полиз маҳсулотлари ортилган яна иккита карвон ташкил этишга аҳд қилдилар.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МИНСКДА КАРНАЙ САДОЛАРИ

Якшанба куни эрталаб вокзал олдидаги майдонда сокинликни карнай садолари кўмиб юборди. Наманган областидаги Свердлов номли колхоз созандалари қаҳрамон шаҳар — Минскни карнай садолари билан табрикладилар. «Белоруссия ССР меҳнаткашларига серқуёш Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ветеранларидан дўстона салом!» деган сўзлар ёзилган транспарантни кўтарган улкан колонна миллий оркестр раҳнамолигида шаҳарга қараб йўл олди.

Кекса пахтакорлар, чорвадорлар, механизаторлар, агрономлар, ирригаторлар ва Ўзбекистон кўп тармоқли қишлоқ хўжалиги бошқа намояндаларидан 330 киши махсус поездда Тошкентдан Минскка келди. Булар — Совет Иттифоқидаги тўртта қардош республикани кезиш учун сафарга чиққан кишилар бўлиб, уларнинг орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларидан 16 киши бор. Бу сафар Ўзбекистон ССР колхозлари ва совхозлари тарихи жамоатчилик институти томонидан Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига уюштирилган. «Дўстлик» поезди ўзининг олисга қилган сафарида йўл-йўлакай Оренбургда ва Москвада тўхтаб ўтди.

Белоруссия қишлоқ хўжалигининг пешқадамлари ва ветеранлари, қишлоқ хўжалиги министрлигининг ходимлари дўстларни қизғин, самимий кутиб олдилар. Меҳмонлар келгач тез орада бўлиб ўтган учрашувда уларни Белоруссия ССР қишлоқ хўжалиги министрининг ўринбосари Н. В. Нечаев, Минск районидаги Гастелло номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. П. Шиманский, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Н. Модин табрикладилар. Улар белорус ва ўзбек халқларининг қадимий дўстлиги тўғрисида гапирдилар, республика қишлоқ хўжалигининг мўл ҳосил учун курашда эришган муваффақиятлари, социалистик мажбуриятларни бажаришдаги ютуқлари тўғрисида ҳикоя қилиб бердилар. Белоруссия қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари номидан сўзга чиққан кишилар Ўзбекистон меҳнаткашларини республиканинг ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги билан табрикладилар.

Меҳмонлар номидан сўзга чиққан колхоз ҳаракатининг машҳур ташкилотчиси Юсуп Мавлонов ҳамда Ўзбекистон колхозлар ва совхозлар тарихи жамоатчилик институтининг илмий секретари Г. П. Попов Минскда самимий кутиб олганлик учун ташаккур изҳор этдилар. Улар Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ходимларининг пахтадан ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун олиб бораётган кураши тўғрисида сўзлаб бердилар. 50 йиллик байрамимизда, — дейишди улар, — Белоруссия қишлоқ хўжалиги ветеранлари билан дийдор кўришиб, шод-хуррам бўламиз.

Сафар иштирокчилари номидан меҳмондўст мезбонларга Ўзбекистон колхозлар ва совхозлар тарихи жамоатчилик институтининг чиқарган китоблари ва Тошкент область қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари юборган ҳушбўй қовунлар тақдим этилди. Меҳмонларга белорус совғалари топширилди.

«Дўстлик» поезди сафарининг иштирокчилари Белоруссия пойтахтининг ҳушманзара жойлари билан танишдилар, Белоруссия ССР давлат музейида, Улуғ Ватан уруши тарихи Белоруссия давлат музейида бўлдилар. Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ветеранлари ғалаба майдонида жангчилар ва партизанлар ҳайкали ёнига гулчамбарлар қўйишди, Хатинь ёдгорлигига ва Шуҳрат қўрғонига сафар қилдилар, Меҳмонлар шаҳар корхоналарида ҳам бўлишди.

«Дўстлик» поезди Минскдан совет Литвасининг пойтахти — Вильнюсга жўнаб кетди.

С. РАТГАУЗ,
БЕЛТА мухбири.

Минск, 19 август.

БОЗОР ВА ОЗОР...

ФЕЛЬЕТОН

Ишга мен беш минут кечикиб
келдим,
Шу важдан бошлиқдан
таъзирим едим.
Ярим соат мўлроқ урушди роса,
Танбеҳ бериб шундай қилди
хулоса:
— «Иш вақтин ўғирлаш!» —
дейилар бу гап,
Наҳот кунда керак туришим
терғаб?
Прогул қилганга бизда
йўқ шафқат,
Судга бериш керак аслида...
фақат...
Бир оз юмшаб деди:
— Борасан уйга,
Хотиним шу бугун бормоқчи
тўйга.
Аввал бозор тушиб оласан
гўшт-ёғ,
Мурч, кишмиш... яна кўк
пиёздан беш боғ.
Шуларнинг барини уйга элт
дарров,
Қайтишда кирасан боқчага
бир ров...
Уғилча ҳолидан хабар
оласан,
Бола — ширин, ахир,
сен ҳам отасан!
Бил-чи, қандай ўйнаб,
қандай ер овқат,
Унда узоқ қолиб кетмагин
фақат.
Шу ишларни тезда битказиб
келгин,
Вақт зиқ-у ҳар минут ғанимат —
билгин!
Сен нега қаққайиб турибсан
ҳамон,
Оёқни қўлга ол — югургин
наққон!..
Югурганча кетдим қилгани
бозор,
Беш минут кечикиб тортсам-да
озор...

Сами АБДУҚАҲҲОР.

Ўзбекистон карлар
жамиятининг

ТОШКЕНТ 1-УҚУВ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ

1974-75 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТИКУВЧИЛАР, МЕБЕЛЧИ-ДУРАДГОР, ТЎҚУВЧИ ҲАМДА ТЎҚУВ ВА ТИКУВ МАШИНАЛАРИ МЕХАНИГИ.

УҚИШ МУДДАТИ — 1-2 йил.

Аризалар — 25 августгача қабул қилинади.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Ўқишга 16 дан 35 ёшгача бўлган эшитиш ёки нутқда камчиликка эга бўлганлар ҳамда туғма карлар қабул қилинади.

Ишлаб чиқаришда маълум муддат ишлаганлар ва иш тажрибасига эга бўлганларга умрбод 3 группа инвалидлиги бўйича пенсия белгиланади. Ётоқхона қошида катта ёшлардаги карлар учун махсус кечки мактаб мавжуд. Бу ерда ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда умумтаълим даражасини ошириш мумкин.

УҚУВЧИЛАРГА ҳар ойда 25 сўмдан стипендия берилади; механиклар группасидагиларга 60 сўмдан.

Йилига икки марта махсус кийим ва пойафзал берилади.

Зарур бўлганлар бепул ётоқхона билан таъминланадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: комбинат директори номига ёзилган ариза, 3х4 см катталикдаги 2 дона фотосурат, турар жойидан справка, карлик даражаси ҳақида врач справкаси, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чангалзор-Мавзук кўчаси, 1-уй.

БИР „ОПЕРАЦИЯ“ СИРИ

МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ

Бу воқеа шу йил июль ойининг ўрталарида Қува райони марказида рўй берди. Тунги соат иккиларда Марказий универмаг қоровули Исомиддин ота Жўраев магазин орқасида аллақандай шарпани сезгандай бўлди. Ким у деб, бир-икки овоз берди. Лекин ҳеч ким индамади. Ота кенг саҳнли ҳовли томонга қараб юрди. Борса, икки киши қимир этмай турибди.

— Буёққа юринглар, — деб тунги меҳмонлардан бирининг ёқасидан олди. Бошига шу пайт алланима қаттиқ урилди. Отахон ҳушидан кетиб ерга йиқилди. Улар вақт ғанимат, деб ўзларини магазинга уришди. Пул сақланадиган сейфга рўбарў бўлишди. Савдодан тушадиган пул қулфбузарликка эндигина машқ қилаётган ўғричалар ҳам очаолиши мумкин бўлган эшиклари юпқа сейфда сақланар экан. Хуллас, ўғрилар сейфни осонгина очиб, даста-даста пулларни олиб изларига қайтишди.

Энди ўзларини қоронғиликка уришаётганда бошқа бир қоровул «Тўхтанглар!» деб уларнинг йўлини тўсди. Ўғрилардан бири эс-ҳушини йиғиб олиб, уларни чўчитиб юборган қоровулга мушт туширди. Ўғрилардан бирининг қўйнидан бир даста пул ерга тушиб кетди. Қулфбузарлар қочиб қолишди. Қоровул Исроил Валиев пулни олди-да, шоша-пиша қўйнига солди. Ўғриларга қаратилган милтиқдан садо ҳам чиқмади: очиқроқ қилиб айтганда бармоғи тепкини босишга журъат қилмади. Бир мушт эвазига келган пулни тезроқ уйига олиб бориб яширишга ошиқди... Тўғри, уйидан қайтгач, кўчадан шубҳали одамлар чопиб ўтиб кетишганини, уларга «етолмаган»ини милицияга хабар қилди, аммо, олган «инъом»и ҳақида оғиз очмади.

Марказий универсал магазини кассаси таланганй, қоровул Исомиддин ота қаттиқ жароҳатлангани катта-ю кичикни ташвишга солиб қўйди. Бу ишни пихи қайрилган, ўғриликнинг ҳавосини олган шахслар қилганлигига шубҳа йўқ эди. Лекин улар ким? Қандай қилиб магазиндан 16 минг сўмни осонликча ўмариб кетишди?

Шунча кўнгилсиз воқеаларнинг юз беришига аслида шу магазин бош кассири Людмила Александровна Свидлованинг лақмалиги сабаб бўлди. Унинг бу одатини магазиннинг шундоққина рўпарасида сартарошлик қиладиган Любовь Ефимова жуда яхши билар, кассирга тобора яқинлашишга ҳаракат қиларди. У бунга эришди ҳам. Кунларнинг бирида Ефимова кассир дугонасини Фарғона шаҳридаги уйига таклиф қилди ва Анвар исмли «йигит» билан таништирди.

Бир-бировлариникига борди-келдилар, ўтиришлар кўп бўлди. Людмилани қойил қиладиган нарса Любанинг «йигити» Анвар Имомиддинович Аҳмедшиннинг валломатлиги бўлди. Аҳмедшин унга ажойиб совғалар тақдим қилди. «Дўстлар» даврасида яйраб ўтирган кассир магазиндаги аҳволни ипидан-игнасигача айтиб бераверди. Кунларнинг бирида Аҳмедшин ундан сейфнинг калитини сўраб қолди. Шундагина ўзига келган кассир калит уйида қолганлигини айтди. Аммо, барибир у тўрга олинганди.

Қува Марказий универсал магазини худди мана шу план асосида ўмарилди. Илгариям ўғрилик қилганлиги учун икки марта қора курсига ўтирган А. Аҳмедшин ҳамтовоғи А. Гаврилов билан магазин кассасини қоқиштириб кетди. Воқеа содир бўлган жойга зудлик билан етиб келган милиция ходимлари — оператив группа раҳбари, область ички ишлар бошқармаси жиноят-қидирув бўлими бошлиғи, полковник Владимир Григорьевич Чернявский, подполковник Д. П. Синявский, майор А. Умаров, лейтенант В. П. Павловский ва бошқалар ўғриларни тезда тутиш юзасидан шошилинч чоралар кўрдилар. Худди шу дақиқаларда оператив группа раҳбари В. Г. Чернявский мазкур магазинга тушган ўғрилар аноййилардан эмаслиги, улар Фарғона шаҳрида кўп ташкилотларнинг қулфини бузиб, одамларни қақшатиб юрган учарлар эканлигини сезиб қолди. Криминалистик анализлар бу ердаги бармоқ излари Фарғона шаҳрида такрорланган кўпгина ўғирликларда қатнашган шахсларнинг «изи» эканини тасдиқлади.

— Бу пихи қайрилган ўғрилар тўдаси, — деб ҳикоя қилади биз билан суҳбатда полковник, — ўз «фаолияти»ни ўтган йилнинг ноябрида 11-алоқа бўлимини ўмариб, савдо ташкилотига юборилаётган 1700 сўмлик соатни олиб кетишдан бошлади. Кейин, 20, 25- алоқа бўлимларига қадам ранжида қилишиб, қўлларига нима илашса олиб кетишди. Механика заводи омборига ҳам бош суқиб кўришди. Қурилиш материаллари комбинати кассасидан 1700 сўмни олиб кетишди. 11, 30- алоқа бўлимлари уларга «маъқул» келиб қолган шекилли, яна бир мартадан қулфини бузиб киришди. Кейинги босишда шу атрофда яшовчилардан бири почтага ўғри тушаётганини, улардан бирининг қўли гипсланганлигини милицияга хабар қилди.

Аммо, бу тўда тутқич бермайдиганроқ хилидан экан. Кунларнинг бирида шаҳар касалхоналаридан бирининг онкология бўлими омборидан, аёлларнинг энг яхши шубаларини олиб кетишди. Май ойи бошларида бу омборни яна бир марта титкилаб чиқишди. Хуллас, 2000 сўмликдан кўпроқ шубаларни ўмариб кетишди. Кўриниб турибдики, ўғрилар бошлиғи учар, муғомбир, ишбилармон. Марказий универсал магазининиям шулар ўмарганини экспертиза ҳужжатлари кўрсатиб турибди. Оператив группа усталик билан қилинган бу ўғирликда магазиннинг бирор ходимининг қўли бор, деган хулосага келди. Марказий универсал магазини ходимлари билан суҳбатда бош кассир Л. А. Свидлованинг вужуди дағ-дағ титраб, тили айланмай қолди.

Оператив группа раҳбарининг «Сизга таниш йигитлар орасида қўли гипсланганиям бормиди?» — деган саволидан кейин у тақдирга тан берди. Ҳа, қўли гипсда юрган одам шу Аҳмедшин эди. Милиция ходимлари ўша кунлари областдаги жамики касалхоналарда бўлиб, қўли шикастланган кишиларнинг рентген суратини кўздан кечириб чиқишган, аммо, бундай одамлар орасида шубҳалиларини учратишмаганди. Қўли гипсли нусха кимлиги маълум бўлди. Шундан кейин Свидлова А. И. Аҳмедшин, Любовь Ефимова ва бошқа нияти бузуқлар олдида лақмалик қилгани, магазинни уриб кетишда уларга мукаммал шарт-шароит яратиб берганини, ўғирлик молларни уйида сақлаб, бриллиант ва бошқа хил қимматбаҳо молларни Термизга — ўғрилар бошлиғи Аҳмедшиннинг онасига юборишга кўмаклашиб келганлигини бўйнига олди.

Бу вақт Аҳмедшин ўзига теккан саккиз минг сўмни ёстиғи тагига қўйиб, ҳуштори Л. Ефимованикида уни кутиб ётарди. Аммо эшик очилиб, остонада Люба ўрнига милиция ходимлари пайдо бўлишди. Фарғонада иш кўраётган иккинчи оператив группа аъзолари — милиция майори В. Ашурматов, майор Ю. В. Сафонов, кичик лейтенант Н. Гляднуц ва бошқалар ўғрибоши Аҳмедшин ва унинг А. Гаврилов, В. Новогоровцев каби ҳамтовоқларини бир неча соат бадалида қўлга туширдилар. Аҳмедшин саккиз минг сўм, Гаврилов эса етти минг сўмни милиция ходимлари қўлига топширди. Уларнинг уйидан бошқа буюмлар ҳам топилди... В. Новогоровцевга бу галги «операция»ларда пул тегмаган экан, аввалги тақсимотда тўккан шубаларни топиб бериб, мўлтираб тураверди. Ҳа, айтмоқчи ўша куни кечаси ўғриларнинг қўйнидан тушиб қолган пулни қўйнига урган қоровул Исроил Валиев ҳам йиғламоқдан бери бўлиб, 1200 сўмни чор-ночор стол устига қўйди.

Ўғрилар «насиба»сини олишади. Аммо, йирик магазиннинг пештахтаси орқасида савлат тўкиб турган, ҳалолликдан ва виждондан гап очилса, ўзини сутдан оқ қилиб кўрсатадиган, аслида эса ўғрилар билан оғиз-бурун ўпишиб кетган баъзи савдо ходимларининг «насиба»си қанақа бўларкин? Биз бу ўринда Фарғона горпромторгига қарашли 23-магазин мудири Анна Петровна Содиқовани назарда тутяпмиз. Гап шундаки, жиноят қидирув бўлими ходимлари алоқа бўлимидан соат солинган посилкалар йўқолган кунёқ Содиқованинг олдига ҳам киришиб, воқеани унга тушунтиришган, соат сотмоқчи бўлиб келган шубҳали шахслар ҳақида дарҳол милицияга хабар беришни айтишганди. Содиқова пештахтага муштлаб «ўшанақа нусхалар келса, ҳиқилдоғидан олиб, ўзим милицияга олиб бораман!» деб сўз берганди. Лекин кунларнинг бирида ўғрилар худди шу Содиқованинг ўзига рўпара бўлиб, «анчагина соатимиз бор, бундайроқ қилиб ҳам сотаверамиз, оласизми?» дейишганда, магазин мудири суюнганидан оғзини йиғиштиролмай қолди. У ўғирлик соатларни қарсиллатиб сотиб, фойдасини чўнтакка ураверди. Ўғриларни кўрганда «соатдан бўлса, олиб келаверинглар!» деб, илҳомлантириб ҳам қўярди.

П. И. Мнецкий деган пенсионер ҳам ўғирлаб келган буюмларни «реализация» қилишда чакана иш кўрсатмади. Бу борада ўғриларнинг ўнг қўли бўлган қария энди ҳамманинг кўзига мўлтираб нажот излаяпти. Хуллас, ўғриларнинг куни битди.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича Давлат комитетининг партия ва касаба союз ташкилотлари ҳунар-техника билим юрти ўқувчиларининг Республика Маданият уйи директори М. А. Умрзоқовга онаси

Ботуниса АЗИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги Республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1940 йилдан буён КПСС аъзоси

Карим Ҳасанович ҲАСАНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Р- 02637. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 195.